

BİLGECE

ԽԻՎ:ՉՅԻՏ:ԻՄԵՐ:ԻՄԻ:ԲԻՆԻ

ՆԿԿ:ԿԿԿԿ:ԻՄԿ:ՆԻՆ:

ԲԻՆԻ:ԿԿ:ԻՄԿ:ԿԿ:

ԽԻՎԻՆԻ:ԿԿԿ:ՉՅԻՏ:

ԻԿԿ:ԻԿԿ:ԻԿԿ:ԿԿ:

Türk Oguz begleri, bodun, eşidin üye Tengri basmasar
asra yir telinmeser Türk bodun ilinin, törüngün kim
artatı udaçı ertü?

SAYI:4/2010-2011

**DERGİNİN SAHİBİ VE
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ**

**TOKİ Anadolu Lisesi Adına
Okul Müdürü
Sacit KARA**

GÖREVLİ ÖĞRETMENLER

**Fatih AKKAYA /Müdür Yard.
Hatice TOPRAK /Türk Dili Edebiyatı
Öğrt.
Banu AKKAYA /Türk Dili Edebiyatı Öğrt.
İsmail KAYMAK /Felsefe Öğrt.
Ökkeş KURT/ Tarih Öğrt.**

GÖREVLİ ÖĞRENCİLERİ

**İclal Sena GEZER
Tuğba ÖNDER Barış KAYIHAN
Şafak Tanır ÖZTÜRK Nilsuhan ER
Emre Deniz DEMİREZ Buse ÖZGÜR
Merve GÜÇLÜ Ayşegül KOCABAY
Aslı Nur ALA Can ÇUBUKÇU
Bengü YİĞİT Koray PEKDEMİR
Göksu ÖZOK Busenur AKTAŞ
Fatih KARAGÜL Sevim ÖNAL
Sıla KANYILMAZ Ezgi EROL
Ülkü Beyza ODABAŞ Duygu GÜRE
Ayşenur KESKİN Utku Mert DEĞİRMENCİ
Sabiha Nur MEÇ Aslihan UĞUZ
Anil Mert BUDAK Baran Berk KELEŞ
Yunus Emre ÇELİK**

YAYIN KURULU

**Tuğba ÖNDER
Şafak Tanır ÖZTÜRK
Bengü YİĞİT**

DİZGİ-TASARIM-KAPAK

**İsmail KAYMAK
ismailkaymak@gmail.com**

DERGİ İLETİŞİM

tokialmezun@hotmail.com

OKUL İLETİŞİM

**www.tokianadolulisesi.k12.tr
Tel.: 0 312 283 30 50
E-Posta: 964415@meb.gov.tr**

BASKI

**Sarıyıldız Ofset
Te.:0 312 395 99 94-95**

HERKESE MERHABA

Herkese merhaba!

Sanal ortamdan “ Okul dergisi giriş yazısı çalayım.” dedim. Şahane yazılar da yok değildi hani.

Ama bu yazıyı yazma görevi bana verilmişti, elim varmadı.

Aslına bakarsanız, ben öyle sanatlı metinler yazamam ancak yapmam gereken takdir edilmeyi sonuna kadar hak eden dergimizi anlatmak olunca... Dergimiz Bilgece'yi övgüye boğmayacağım. Okuyucu, dergiye göz gezdirdiği zaman; harcanılan emeği ve sevgiyi orada görecek; bunu içinde hissedecek.

Şunu söylemeliyim ki, dergimiz sıkıcı okul dergisi formundan çok uzak; okuyucunun ilgi ve merakına yakın. Birçok zorlukla hazırlanmış olan bu dergi için gezildi, görüldü, röportajlar yapıldı, içeriği zenginleştirildi, sıradan olmaktan çıkarıldı; sonunda okunulması bir dergi haline getirildi. Bir önceki sayıyı daha ileriye taşımak amaç oldu.

Bu isteklerimizi yerine getirebildik mi? Bunu sizin görüşlerinize sunduk. Bence, harika bir içeriğe sahip “bilgece” bir dergi oldu.

“Paylaşılmayan bilgi, harcanmayan, hiç kimseye faydası dokunmayan hazine gibidir.” Ama biz tüm hazinemizi sizlerle paylaşmaya talibiz. Umarız bu hazineden payınıza düşeni alırsınız.

Duyguları anlatmanın en zarif yolu “yazmak”. Duyguları anlatmak zor olduğu kadar, takdire şayan da. Yazımı, dergimize röportaj verme lütfünde bulunan , Duygularımızın Anlatıcısı Şair Abdurrahim Karakoç'un dörtlülüğüyle bitiriyor , sizi dergimize davet ediyorum. Keyifle okumanız dileğiyle...

“Kitap 'aşk masal' der, yıkar, bırakmaz
Akıl 'tedbir al' der çöker, bırakmaz
Korku 'gitme kal' der çeker, bırakmaz
Sen gönül sözüne uy da gel canım.”

İÇİNDEKİLER

- HERKESE MERHABA /TUBA ÖNDER Sayfa1
İÇİNDEKİLER Sayfa2
OKUL MÜDÜRÜMÜZ/ SACİT KARA Sayfa 3
TÜRK DİL KURUMU BAŞKANIMIZLA RÖPORTAJ Sayfa
4-5-6
DUMAN/ İBRAHİM REFİK Sayfa 7
SEMTİMİZDEKİ ŞAİR / ABDÜRRAHİM KARAKOÇ Sayfa
8-9
ŞİİRLER/ BANU AKKAYA-ÖKKEŞ KURT Sayfa 10
KARAMANOĞLU MEHMET BEYİ ARİYORUM Sayfa 11
OSMANLI DÖNEMİ TÜRK BİLİM İNSANLARI /SEDAT
TEZER Sayfa 12-13
ÇANAKKALEDEN MEKTUP/ SABİHA MAĞRALI Sayfa 14
DENEME- ŞİİR/SILA KANYILMAZ-DUYGU GÜRE Sayfa
15
DİLİMİZE DOKUNANLAR/BUSE ÖZGÜR Sayfa 16
TSK BAKIM VE REHABİLİTASYON MERKEZİNİ
ZİYARET Sayfa 17
İSTANBUL'A DAİR/ EZGİ EROL-SABİHA NUR MEÇ Sayfa
18
BİR KÜÇÜK HASANCIK BİR BÜYÜK MEHMET-COOL
SULTANLAR/ BUSENUR AKTAŞ Sayfa 19
BUGÜN EN MUTSUZ GÜNÜM/ CAN ÇUBUKÇU Sayfa 20
ATATÜRK VE GEOMETRİ/PELİNSU ALTUN Sayfa 21
LİDER ATATÜRK Sayfa 22-23
TÜRK DİLİNİN İŞIKLARI Sayfa 24-25-26
İNTERNET BAĞIMLILIĞI/ OĞUZHAN CEBECİ Sayfa 27
MATEMATİK NEDİR? Sayfa 28-29
VEDA EDERKEN / GİZEM DEMİR Sayfa 30-31
BİYOMİMETİK CANLILAR/ İ.SENA GEZER Sayfa 32-33
TOKİNİN RESSAMLARI Sayfa 34-35
NEDEN ALMANCA ÖĞRENMELİYİM?/AYŞE SONAR
Sayfa 36
HOBİLERİYLE TOKİLİLER/ GÖKSU ÖZOK- KORAY
PEKDEMİR Sayfa 37
U'MUTSUZLUKTAN U'MUTLULUĞA/SEVİM ÖNAL
Sayfa 38
FELSEFE / ÖĞRETMENLİK YOLUNDA-
HATİCE TOPRAK Sayfa 39
TOKİDEN HABERLER Sayfa 40-41
TOKİCE EĞLEN Sayfa 42

Değerli Okurlar,

OKUL MÜDÜRÜMÜZ SACİT KARA

Kurulduğu günden beri sürekli değişim ve gelişim yaşayan okulumuzda sosyal etkinlikler kapsamında birçok çalışma yapılmaktadır. Bu çalışmalardan biri de BİLGECE'dir. Yılda bir sayı da olsa hazırlanması; büyük bir emek, bilgi ve çaba gerektirmektedir. Dergi çıkarmanın kolay bir iş olmadığını, bu işle ilgilenenler daha iyi bilmektedir. Bu nedenle, bu yayının hazırlanarak sizlere sunulmasında emeği geçen Dergi Ekibimize; okulumuz adına şükranlarımı sunuyorum.

TOKİ Anadolu Lisesine bu eğitim dönemi başında atandığımda, geçen yıllarda yayın hayatına başlayan BİLGECE'nin okullara tekrar sunulmasında; elimizden gelen desteğin sağlanacağını arkadaşlarımla paylaştım. Bunun sonucu Dergi Ekibimiz çalışmalarına başladı ve dergimizin sizlere ulaşmasını sağladı. Bu sebeple çok mutluyum.

2010-2011 Eğitim yılında okulumuz yönetim kadrosundaki diğer değişiklikler, Müdür Başyardımcısı Metin Erdoğan, Müdür Yardımcısı Salih Delen'dir. Bizler, yeni okulumuza kısa sürede uyum sağlayarak birlik, beraberlik içinde çalışmaya başladık. Ankara'mızın gözde eğitim kurumları arasında yer almak için; okul-öğretmen-öğrenci-veli dayanışmasını artırarak başarılı olmak için önümüzdeki bütün engelleri aşmaya azimliyiz. 2011-2014 Stratejik planımızda belirlediğimiz amaçlara ve hedeflere ulaşmak için çalışıyoruz.

2009-2010 Eğitim döneminde okulumuzdan mezun olan gençlerimizin büyük bölümü, istedikleri üniversitelerde okuma şansını yakaladılar. Bu öğrencilerimize başarılar dilerken, emeği geçen tüm öğretmenlerime de teşekkür ederim. 2011 yılında da tüm öğrencilerimizin, hedeflerine ulaşacağına inanıyorum.

Okul- Aile Birliğimiz 2010 yılı Genel Kurul Toplantısı'nı yaptı. Yeni yönetim ve denetim kurulunu seçerek çalışmalarına başladı. 9. sınıflarımızın tamamı örnek sınıflarına kavuştu. Katkılarından dolayı bütün velilerimize teşekkür ediyor, desteklerinin devamını diliyoruz.

Bahar yaklaşıyor, doğa yeni yüzüyle gülümseyerek kucaklarını açmış bizi bekliyor. Diyor ki: Ey insanlar, size daha iyi hizmet vermek için yeşilimi arttırın. Biz de bu çağrısına uyarak, çevremizi temiz tutup; yeni ağaçlar dikmek için sabırsızlanıyoruz. Mart ayı içinde, her öğrencimizin bir fidanı daha olsun istiyoruz.

2010-2011 Eğitim yılında il ve ilçe genelinde çeşitli kültürel, sportif ve sosyal etkinliklere katıldık. İl ve ilçe dereceleri aldık. Bu etkinliklere katılan öğrencilerimizi kutluyor, öğretmenlerimize teşekkür ediyorum.

Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı, çağdaş, vatanını ve milletini seven gençlerin yetiştiği TOKİ Anadolu Lisesinin her geçen gün kendini geliştiren, kurum kültürüne sahip bir eğitim kurumu olmasında emeği geçen tüm öğretmen, öğrenci ve velilerimize BİLGECE'nin okullarına yeni sayılarıyla da buluşmalarını diliyorum.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Şükrü Haluk AKALIN kimdir? Bilgece okurlarına kendinizi tanıtır mısınız?

1956 yılında Adana' da doğdum. İlk ve orta öğrenimimi Adana'da, lise öğrenimimi İstanbul'da tamamladım. Daha sonra İstanbul Üniversitesi Türk Dili Edebiyatı bölümüne girdim. Çukurova Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü' nde Yeni Türk Dili alanında doktora çalışmasına başladım. Doktora çalışmasından sonra Çukurova Üniversitesi' nde önce yardımcı doçent, daha sonra profesör oldum. 1996 yılında profesörlüğe yükseltildim. 1995 yılında Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyeliği' ne seçildim. 2001 yılında da TDK başkanlığına atandım. 10 yıldır bu görevi sürdürüyorum. Çalışma alanım Yeni Türk Dili ve Çağdaş Türk Lehçeleri. Bu alanlarda çıkmış kitaplarım, yazılarım, bildirilerim var.

Atatürk' ün kurduğu ve çok önemseydiği iki kurumdan biri olan, Türk Dil Kurumunun başkanlığını yapıyor olmanın getirdiği sorumluluklar nelerdir?

Böyle bir görevi yapıyor olmak, öncelikle büyük bir onur. Türkçe, bizi biz yapan değerlerin başında geliyor. Ana dilimiz Türkçeyi araştıran, inceleyen; geliştirilmesi, zenginleştirilmesi, özleştirilmesi ve yaygınlaştırılması gibi amaçlar edinen bir kurumda başkanlık yapmakla gurur duyuyorum. Elbette bunun sorumlulukları da var. Her şeyden önce, verilen görevleri layıkıyla yerine getirmek gerekiyor. Bunun yanı sıra, Türkçeyi olduğunca güzel konuşmak; güzel yazmak gibi bir sorumluluk da yüklüyor. Çalışmalarımız TDK'nin amaçları doğrultusunda, bu amaçların gerçekleştirilmesinde; olağanüstü bir çaba ve gayretle çalışmaya devam ediyoruz.

Sizce dilimize ne kadar sahip çıkıyoruz?

Aslında dilimize sahip çıkıyoruz ama yeterince değil. Türkçenin gündelik ve ticari hayatta, öğretim ve bilim hayatında kullanımına baktığımızda; karşımıza olumsuzluklar çıkıyor. Toplum olarak dilimizi seviyoruz ama gereken önemi göstermiyoruz.

Türk Gençliğinin Türkçeyi kullanımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Gençlerimizin büyük bir bölümü aslında Türkçeyi seviyor. Türkçe konusunda duyarlı davranıyor. Son yıllarda üniversitelerimizde, liselerimizde Türkçe toplulukları kurulmaya başladı. Bu önemli bir gelişme. Ancak sanal ortamdaki yazışmalarda, cep telefonlarında Türkçe gereği gibi kullanılmıyor, gereksiz yere kısaltmalar yapılıyor,

Türkçenin yapısına aykırı bir takım kullanımlara gidiliyor. Bunlar üzücü. Olması gereken, Türkçenin kurallarına uymak.

Yapılan bir başka yanlış da, yabancı sözcüklerin bolca kullanılması; marka adlarına olan eğilimdir. Bunlar Türkçenin kullanılmasında genç kuşakların yaşadığı olumsuzluklardır. Ama yine de belirtiyim üniversitelerimizde, liselerimizde Türkçeye sahip çıkan büyük bir kitle de var; bunlar da Türkçenin geleceği açısından umutlu olmamızı sağlayan güzel göstergeler.

TDK lise öğrencilerine seminer düzenlemeyi düşünüyor mu?

Tabii, biz seminerler veriyoruz. Çalışmalar yapıyoruz. Bunlar çeşitli yaş gruplarına yönelik, öğretim düzeylerine ve meslek gruplarına göre oluyor. Özellikle kitle iletişim araçları çalışanlarına RTÜK, AA, Basın Yayın Genel kurulu ile birlikte; Türkçenin doğru kullanımı üzerine seminerler veriyoruz. Bu sürekli yaptığımız işlerden, ayrıca çeşitli kurumlara Türkçe yazışma ve konuşma kuralları ile ilgili seminerleriniz oluyor; kurumumuzda uzman arkadaşlarımız var. Onlar, kurumumuzun hazırladığı bu öğretim programlarını uyguluyorlar.

Talep olduğu zaman, liselere de gönderiyoruz uzmanlarımızı. Böylesi daha iyi, zoraki olmuyor.

Dergimizin adını seçerken Türkçe bir sözcük olan "Bilgece" yi tercih ettik. Bu ismi verirken, dergimizin ulaştığı her insana; Türkçe sözcük kullanmanın önemini anlatmak istedik. Toplumdaki her bireyin Türkçe sözcük kullanımı açısından bilinçlendirilmesinde, Türk Dil Kurumunun hedefleri nelerdir?

Derginizin adı çok güzel, kutluyorum. Bilge sözcüğü, en eski dönemlerden bu güne kadar gelen sözcüklerdendir. Orhun yazıtlarındaki anıtlarından biri, Bilge Kağan adına dikilmiştir. Bilge, o günden bu güne geliyor. Bilgece güzel bir ad, bu adı verenleri kutluyorum. TDK olarak, Türkçe sözcüklerin yaygınlaştırılması konusunda çok büyük bir çaba içerisindeyiz. Yabancı sözcüklere Türkçe karşılıklar bulma çalışması, kurumumuzda çeşitli kurullar tarafından yapılıyor. Bu kurullarımızda çeşitli mesleklerden, bilim dallarından bilim insanları görev yapıyor. Kurullar, yabancı sözcüklerin karşılıklarını bulup, kamuoyunun kullanımına sunuyor.

Yabancı kelimelerin Türkçeden arındırılması için çalışmalarınız var mı?

Bilimde, uygarlıkta, kültürde, teknolojiye sürekli yenilikler oluyor. Bizim de bu konudaki çalışmalarımız sürekli. Karşımıza yabancı kaynaklı yeni sözcükler, yeni terimler çıkıyor ve bunlara Türkçe karşılık bulma çalışmalarımız 10 çalışma grubu, 170 bilim insanıyla sürüyor. İçlerinde hekimler, eczacılar, bankacılar, borsacılar ... var. Yeni sözcük türetme çalışmasını ilgili bilim dallarından, bilim insanların katılımıyla birlikte yürütüyoruz.

Türkçenin radyo ve televizyonlarda kullanımı hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Şimdi biz, kurum olarak baktığımızda; toplumda en fazla ilgi çeken kitle iletişim aracı televizyon. Televizyonda en çok ilgilenen programlar; diziler. Dizilerde kullanılan dil, toplumu derinden etkiliyor.

Öğrenci, bir hafta boyunca 6 saat Türkçe dersi görüyor fakat her gün 6 saat televizyon izliyor. Bu nedenle öğrenci, derste öğrendiğinin tersini; televizyonda kötü örnek olarak görüyor. Biz bu bakımdan, radyo ve televizyonlarda kullanılan dile; özen gösterilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yakın zamanda olan bir uygulamada RTÜK ' Türk Malı' dizisine; deyimlerin bozulduğunu, yanlış kullanıldığını, Türkçeye zarar verildiğini belirterek uyarı verdi. Böyle uyarılar geldiğinde, toplum hemen ikiye bölünüyor. Bir kısmı destekliyor, bir kısmı karşı çıkıyor. Tabii, bu bir tartışma ortaya çıkardı. Denildi ki: " Bu bir güldürü dizisi, elbette olacak. Buna neden ceza veriliyor?"

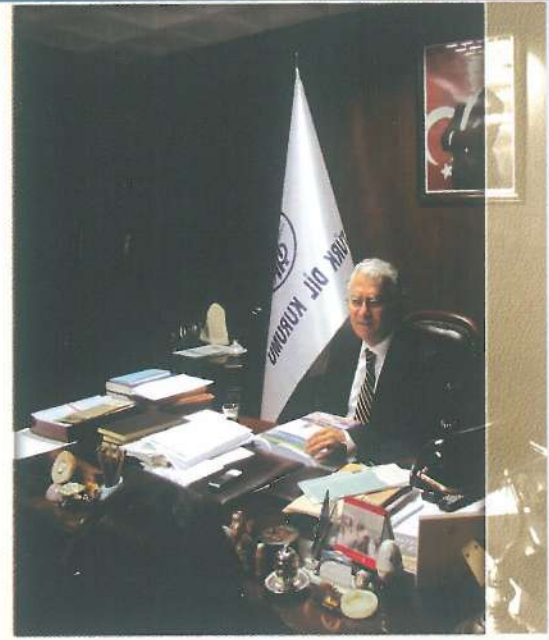
RTÜK ceza verdiğinde, bir tek biz destekledik ve ben şunu söyledim bu eleştiriler karşısında: "Bu dizide Türkçe, yanlış kullanıyor. Diğer ülkelerde, böyle bozuk dil kullanan ve bundan güldürü ögesi oluşturan benzer diziler var. Ama o dizilerde, bir de doğru söyleyen var. Biri yanlış kullanıyor, başka bir karakter: "Hayır bak, sen yanlış söyledin, doğrusu bu.", diyor ve böylece güldürü ögesi çıkarılıyor. Bizim gelenek sanatımızda da Karagöz ve Hacivat var. Karagöz söylerken bir güldürü, Hacivat düzeltirken o güldürünün devamı. Şimdi ben şunu söylüyorum, dizilerde Karagöz var Hacivat yok. Buna özen göstermek gerekiyor.

Türkçenin diğer lehçelerinin yok olması hakkında ne düşünüyorsunuz?

TDK, lehçelerle ilgili çalışmalar yapıyor. Türk dünyasından bizimle eş düzeyde kurumlarla, üniversitelerle işbirliği içerisindeyiz. Ortak toplantılar gerçekleştiriyor, ortak etkinlikler yapıyoruz. Mesela, sanal ortamda bizim Türk lehçeleri sözlüğümüz var. Bir sözcüğün Azerbaycan veya Kazak Türkçesinde karşılığı ne, burada da bir bütünlük içinde vermeye çalışıyoruz. Pek çok ülkede okullarda, kurslarda Türkçe öğretiliyor. Nüfus sayımlarında, Türkçeyi yabancı dil olarak kullanan kişiler çıkıyor.

Yazım ve noktalamada yapılan köklü değişimler, biz öğrencileri mustarip ediyor, bu değişimlerin sıkça yapılmasının nedenleri nelerdir?

Yazım ve imla konusu, çok eskiden bu yana hep bir sorun olarak karşımızda. Osmanlı Türkçesini kullanırken de büyük sorunlar yaşanıyordu. Yeni Türk alfabesi kabul edilince, Türkçe sözcüklerin

yazılışı açısından; birtakım sorunlar ortaya çıktı. Bu kolay bir iş değil. Türkçe yapısı gereği eklemeli bir dil. Birleşik sözcüklerin yazılışı, başlıca bir sorun. Biz aslında kuralları ortaya koyarken genel kullanıma, kullanım sıklığına bakıyoruz. Bu kullanım sıklığını ölçüp kuralları öyle ortaya koyuyoruz. Eğer bir kelimenin kullanımı, halk arasında değişip %90'ı buluyorsa değiştirmek zorunda kalıyoruz.

Fransa, dilini kanunlarla koruma altına aldı. Sizce, Türkçe için de böyle bir koruma gerekli mi?

Fransa'da geçmişte böyle bir düzenleme yapıldı. Türkiye'de de yapılması için 1997 yılında girişimde bulunuldu ama olmadı. Bizim yasalarımızda, yönetmeliklerimizde dille ilgili hükümler var ancak bazı yasal boşluklar da var. Bunların giderilmesi gerekiyor. Mesela iş yerine isim verme konusu. Bir şirket kurulacağı zaman, şirket adı tescil ediliyor. Siz Sanayi ve Ticaret Bakanlığına, TOB 'a veya Esnaf Odalarına başvuruyorsunuz. İsim tescili yapılıyor. Bu isim tescili yapılırken iki şeye bakılıyor.

- 1) Aynı isimde başka şirket var mı?
- 2) Bu şirketin ismi Türkçe mi?

Zaman zaman bize de, " Türkçe mi ?" diye soruluyor. Türkiye'de zaten şirket isimlerinin %85'i Türkçe. Sıkıntı, bu şirketlerin işletmelerinde hangi ismi kullanacağını sorulup tescil edilmemesinde. Şirketin adı Türkçe, gayet güzel. Ali Demir kuruyor. İşletmenin adı Ayrın Men. Aslına bakarsanız, sadece yasalara uyulsa bu sorun çözülecek. Bir dil yasası yok ama her yasada bu hususlarla ilgili maddeler var. Bazıları uygulanmıyor. Bunlardan en başta geleni, ürünlerin kullanım kılavuzlarında Türkçe açıklamanın yer almaması. Bu mevzuatta var ama uygulanmıyor. Bu konuda tüketiciler de, biraz bilinçsiz davranıyor. Mevcut yasalardaki hükümler uygulansa; bu iş, bu sorun çözülecek.

Yabancı kökenli sözcüklere, Türk Dil Kurumunun sözcük ürettiğini ancak bu sözcüklerin toplumda yaygınlaşmasında sıkıntı yaşandığını görüyoruz. Bu sıkıntıyı nasıl aşabiliriz?

TDK'nin yaptığı çalışmalar sonucunda ortaya koyduğu, önerdiği sözcüklerin her şeyden önce ilgili meslek kuruluşlarınca, öğretim kurumlarınca kullanılması; radyo ve televizyon yayınlarında yabancı sözcüklere değil, Türkçelerine yer verilmesi gerekiyor. Ben TDK' nin yaptığı çalışmalarına benzetiyorum: İlaç firmaları,

araştırmalar sonucu ilaçlar üretip piyasaya sürüyor. Bu ilaçları, eczacılar alıp eczanelere koymazlarsa; doktorlar reçetelerine yazıp hastalarına vermezlerse, hastalar o ilaçları alıp kullanmazlarsa iyi olamazlar. Aynı durum, bizim çalışmalarımız için de geçerli. Biz araştırmalar yapıyor, yabancı sözcüklerin karşılıklarını kamuoyuna, ilgili meslek kuruluşlarına, öğretim kurumlarına, radyo ve televizyon kuruluşlarına duyuruyoruz. Onların kullanması lazım. Kullanması gerekenlerin göstereceği özen, bu sorunu çözecektir.

Geçmişten bu güne miras kalmış ve geleceğe emanet ettiğimiz bu güzel dilimizi niçin sevmeli ve korumalıyız?

Bizim varlık gerekçemiz, ulus olarak varlık sebebimiz Türkçe. Bir insanın hangi kültüre ait olduğu, dilinden belli olur. İnsanın ana dili, gece rüyasında konuştuğu, camı yandıığında bağıracağı dildir. Ve Türkçe bizim ortak dilimiz. Bu bakımdan da, dilimize özen göstermeliyiz.

Bilgece dergisinin bu yılki sayısının öngörüsü 'Türkçene sahip çık !' olacak. Bu anlamda Bilgece okurlarına söylemek istediğiniz ne olacaktır?

Ben bu düşünceye katılıyorum. Türkçeye sahip çıkmak gerekiyor. Çünkü bir dile sahip olmak, bir zenginliğe sahip olmak gibi. Eğer siz, bu zenginliği çalışıp daha da arttırmazsanız, bu zenginliği korumazsanız, harcıyıp da üzerine hiçbir şey koymazsanız bir süre sonra zenginliğiniz kalmaz. Dil de öyle. Zengin bir dilimiz var, güçlü bir dilimiz var diyoruz ama bu dili yeterince öğrenmezsek; hakkıyla kullanmazsak, o dili geliştirmesek, zenginleştirmesek bu zenginlik de yok olacaktır. Bu bakımdan Türkçeye sahip çıkmalıyız. Bence "Türkçene sahip çık!" doğru bir düşünce, bu düşünceyi bu sayınızda işleyeceğimiz için Bilgece dergisine ve sizlere teşekkür ederim.

TÜRK DİL KURUMUNUN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ ÇALIŞMALAR

"Amacımız, Türkçemizin etkisinde kaldığı bozulmalar ve yabancı sözcük istilası karşısında halkımızı bilinçlendirmek ve vatandaşlarımızın dilimize daha duyarlı yaklaşımlarını sağlamaktır." öngörüsüyle çalışan Türk Dil Kurumu Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu ve kişisel mirasını bir kısmını bıraktığı çok özel bir kurum. Sizlere Türk Dil Kurumunda gerçekleştirilen çalışmaların bir kısmını tanıtmak istedik.

SÖZLÜKLER

Dış Hekimliği Terimleri Sözlüğü	Türk Lehçeleri Sözlüğü
Ekonometri Terimleri Sözlüğü	Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü
Hemşirelik Terimleri Sözlüğü	Bilim ve Sanat Terimleri Ana Sözlüğü
İlaç ve Eczacılık Terimleri Sözlüğü	Türkiye Türkçesi Ağzları Sözlüğü
Osmanlı Türkçesi Sözlüğü	Türkçede Eş ve Yakın Anlamli Kelimeler Sözlüğü
Tıp Terimleri Sözlüğü	Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü
Türk Dünyası Bilgisayar Destekli Dil Bilimi Sözlüğü	Tarama Sözlüğü
Türkçede Batı Kökenli Yabancı Kelimeler Sözlüğü	Yazım Kılavuzu
Türkçeye Emek Verenler Dizisi Sözlüğü	Osmanlı Türkçesi Sözlüğü
Uluslararası İlişkiler Terimleri Sözlüğü	İktisat Terimleri Sözlüğü
Büyük Türkçe Sözlük	Avrupa Birliği Terimler Sözlüğü
Sesli Türkçe Sözlük	Veteriner Hekimliği Terimleri Sözlüğü
Güncel Türkçe Sözlük	Su Ürünleri Terimleri Sözlüğü
Kişi Adları Sözlüğü	

YAYINLAR

KİTAPLAR

Anayasa Sözlüğü (hızl.) Hasan Eren - Hamza Zülfiyar
Bölge Ağzlarında Atasözleri ve Deyimler I-II
Cem DİLÇİN, Örneklerle Türk Şiir Bilgisi
Kaşgarlı Mahmud, Divanü Lûgat-it-Türk I-II-III-IV,
Türk Dil Kurumu 2009 yılında sayısı 992'ye ulaşan sureli yayınıyla ülkemizin en önemli yayınevlerinden biri konumundadır. Türk Dil Kurumu yayınlarının yıllık baskı sayısı yarım milyonu aşmaktadır. Bu oran, bilimsel yayınlar çıkaran bir yayınevi için son derece önemlidir.

SÜRELİ YAYINLAR

Türk Dili Dergisi

Yüce Atatürk'ün isteği doğrultusunda 12 Temmuz 1932 günü Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla kurulan çıktığı günden bugüne tam elli dokuz yıldır yayın hayatını sürdüren Türk Dili, bu özelliğiyle ülkemizin uzun soluklu ve kesintisiz yayımlanan dergilerinin başında yer almaktadır.
Türk Dili Araştırmaları Yıllığı (Belleten)
Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi

SANAL ORTAMDAKİ YAYINLAR

Ulu Önder Atatürk'ün en önemli eseri Nutuk sanal ortamda kullanıma hazır duruma getirilmiştir.
Gitar Terimleri Sözlüğü
Tarama Sözlüğü
Bilim ve Sanat Terimleri Ana Sözlüğü
Almanca-Türkçe, Fransızca-Türkçe ve İngilizce-Türkçe sözlükleri
Türkiyat Mecmuası ile Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi koleksiyonları.

ÇALIŞTAYLAR

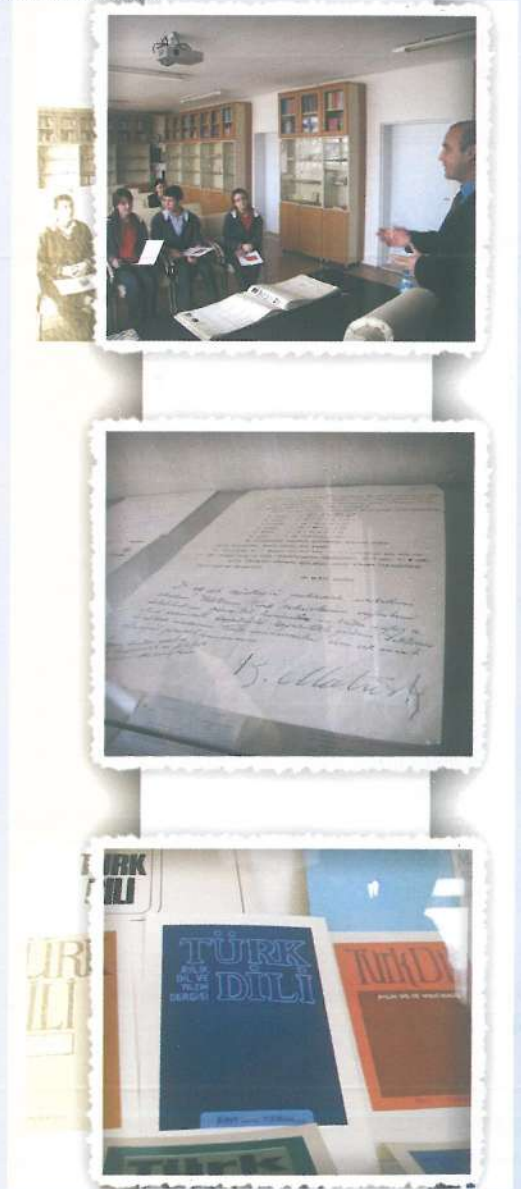
Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağzı Araştırmaları Çalıştayı
Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağzı Araştırmaları Çalıştayı
Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmalarında Yeni Arayışlar: Bolu Başkanları Çalıştayı
Uluslararası Türk Dili Araştırmalarında Yeni Arayışlar: Yurt Dışındaki Enstitü ve Bölüm Başkanları Çalıştayı
Uluslararası Tatar Türkçesi Araştırmaları Çalıştayı

BİLGİ ŞÖLENLERİ

Kitle İletişim Araçlarında Türkçenin Kullanımı adlı uluslararası bilgi şoleni
Uluslararası Balkan Ülkelerinde Türkçe Eğitimi ve Yayın Hayatı Bilgi Şoleni
Doğumunun 90. Yılında Yusuf Has Hacıb ve Eseri Kutadgu Bilig Uluslararası Bilgi Şoleni

Kurultaylar, oturumlar, bilimsel toplantılar, söyleşiler, projeler, güzel türkçe bulmacaları, dağarcığınıza her gün iki söz uygulaması, başarılı öğrencilere verilen karşılıksız burslar, türkçe ad kullanan iş yerlerine onur belgesi verilmesi çalışmaları, Türkçeyi kullanmayı teşvik eden belediyeleri destekleme çalışmaları...

Yetmiş sekiz yıllık birikimiyle, kökleşmiş geleneğiyle bir bilim kurumu olarak Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi, özleştirilmesi çalışmalarını günümüz teknolojinin bütün olanaklarından yararlanarak yürüten Türk Dil Kurumu, bu çalışmalarını sonsuza kadar da sürdürecektir...

DUMAN...

Bir gün, okyanusta yol alan bir gemi kaza geçirerek battı. Gemiden bir kişi sağ kurtuldu. Adam ilk günler, kendisini kurtarması için Allah'a yalvardı yakardı ve "yardım bulurum" umuduyla ufku gözledi. Ama ne gelen oldu ne giden...

Adayı mecburi mekân tutan adam, daha sonra rüzgârdan, yağmurdan ve zararlı hayvanlardan korunmak için ağaç dallarından ve yapraklardan kendine küçük bir kulübe yaptı.

Sahilde bulduğu gemiden arta kalan konserve pusula gibi eşyaları bu kulübeye taşıdı. Günler hep aynı geçiyordu. Balık avlıyor pişirip yiyor, ufku gözlüyor ve kendisini bu ıssız yerden kurtarması için Allah'a dua ediyordu. Bir gün, tatlı su getirmek için yürüyüşe çıkmıştı geri döndüğünde kulübesinin alevler içinde yandığını gördü. Dumanlar döne döne göğe yükseliyordu. Başına gelebilecek en kötü şeydi bu. Keder ve öfke içinde donakaldı. Ne yapacağını ne diyeceğini bilemedi. O geceyi tarifsiz bir keder içinde geçirdi. Feryat etti. Oysa o kadar dua etmişti.

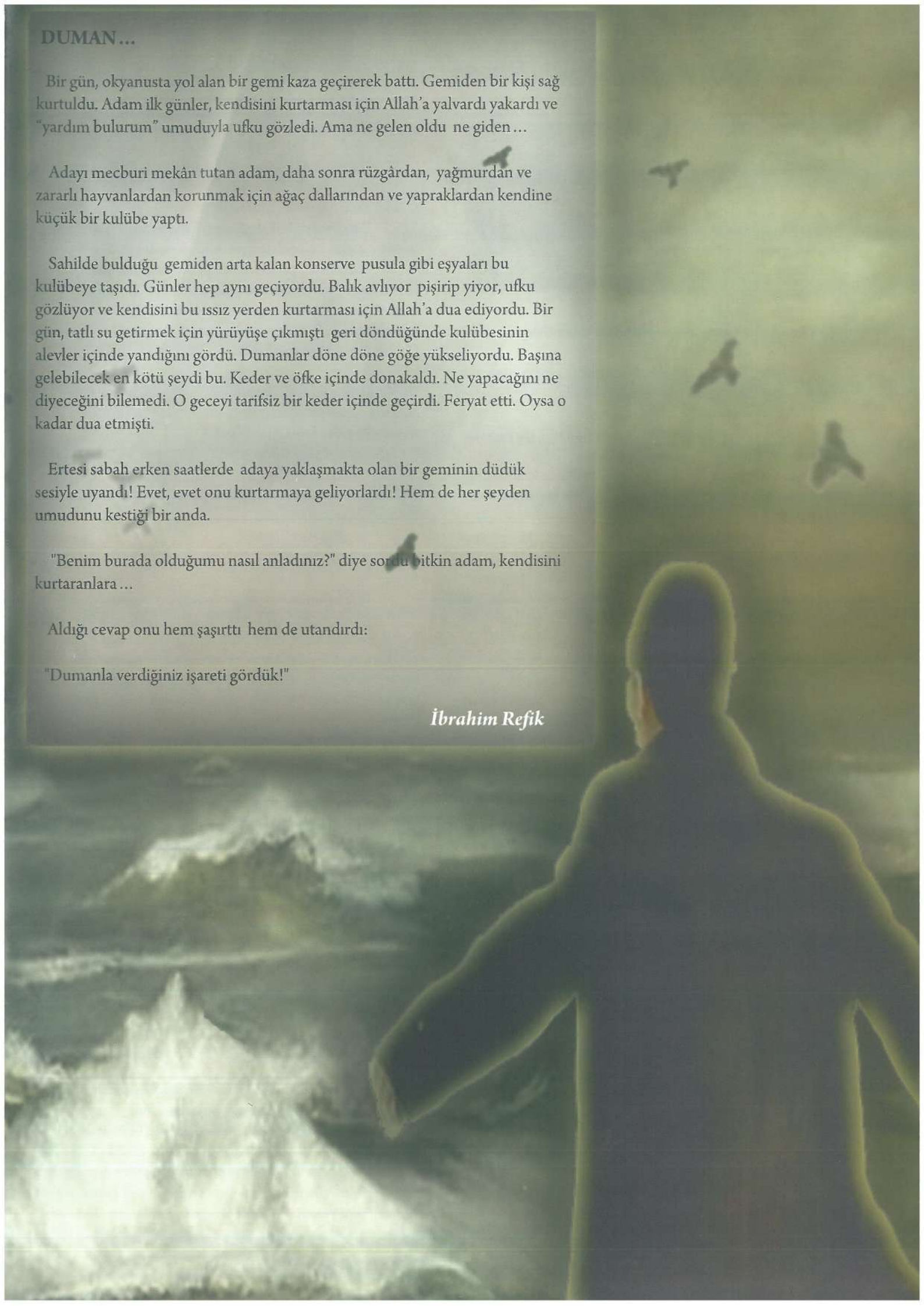
Ertesi sabah erken saatlerde adaya yaklaşmakta olan bir geminin düdük sesiyle uyandı! Evet, evet onu kurtarmaya geliyorlardı! Hem de her şeyden umudunu kestiği bir anda.

"Benim burada olduğumu nasıl anladınız?" diye sordu bitkin adam, kendisini kurtaranlara...

Aldığı cevap onu hem şaşırttı hem de utandırdı:

"Dumanla verdiğiniz işareti gördük!"

İbrahim Refik

Sarı saçlarına deli gönlümü
Bağlamıştın, çözülüyor Mihriban
Ayrılıktan zor belleme ölümü
Görmeyince sezilmiyor mihriban

Yar, deyince kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor aklım şaşıyor
Lambada titreyen alev üşüyor
Aşk kağıda yazılmıyor mihriban

Kendimi Anlatmaya Çalışırsam, Bir Şiir Çıkar Ortaya...

Öncelikle bize kıymetli vaktinizi ayırıp röportaj teklifimize kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz.

Siz sağ olun.

Şiire olan merakınız ne zaman başladı? İlk şiirinizi ne zaman yazdınız?

İlkin bilmem ama ilkokula giderken kendi kendime şiir yazıyordum. Tabii gerçek şiir değil bunlar. Öyle başladım, sonra devam ettim.

Edebiyatımızda en sevdiğiniz şairler desem ne söylersiniz?

Fuzuli'yi Yunus Emre'yi, Dadaloğlu'nu Seyrani'yi severim. Necip Fazıl çok değerli bir şairdir. Dilaver Cebeci çok muhterem bir insandı. Benim en iyi dostumdu. O da genç gitti. Bir şairin bütün şiirleri güzel değildir. İçinde seçmeler olur. Kökü bir olan elma ağacının bütün elmaları birbirine benzemez. Birinin rengi güzel olur biri büyük olur. Şiir de şairler de öyledir.

Şairin toplumsal görevi var mıdır? Sanat sanat yapmak için midir, toplum için midir?

Sanat sanat yapmak içindir, çocuk oyuncuğu lafıdır. Sanat sanat için olur mu hiç? Binayı bina için mi yapıyorsun? Her ne varsa insan içindir. Böyle diyenlere gülüyorum. Her şey insan içindir. İnsanlara hizmet için sanatını kullanırsın.

"Mihriban" adlı şiirinizi herkes çok beğeniyor?

Adı Mihriban olan biriyle hiç karşılaşmadım. O sadece semboldür.

Sizce şair mi doğulur yoksa sonradan da şair olunabilir mi?

Kuzu kuzu doğar da, şair şair nasıl doğar ben bunu anlamıyorum. İnsan doğar, merak salar neye temayülü varsa; onda başarılı olur. Saz çalan adam, saz çalmak için mi doğar? Ne olursa olsun merak. Bir de aileden ne temayülü varsa o.

Şiire veda ettiğiniz veya veda etmeyi düşündüğünüz oldu mu?

Oluyor da yapamıyorsun, elinde değil. Ben uzun şiirler yazmıyorum, dörtlülükler yazıyorum. Ben bırakıyorum. Diyorlar neden bırakıyorsun, zamanında; tadında bırakacaksın. O seni bırakmadan sen onu bırakacaksın.

Şiir şairin aynası mıdır?

Evet, şiir şairin parmak izidir. Kitabımın birinin ismi de "Parmak İzi". Şiir şairinin göstergesidir.

Sizin ayanızdan topluma neler yansıdı?

Benim mizah yönüm güçlüdür. Mizahım, toplumun bozuk yönlerinin düzeltilmesi için tavsiyede bulunmaktadır. Tabii yergi şiirlerimin yanında; memleket şiirlerim, koçaklamalarım, tarihi şiirlerim, aşk şiirlerim, Tasavvufi şiirlerim de var.

Şiir yazmak karşılaştığınız olayların sonucunda, bunları kâğıda dökmek ihtiyacınızdan mı doğdu?

Gezerken, giderken, bir yerlerde görüp konuşurken; yazma ihtiyacı duyuyorsunuz. Mesela Hakim Bey Şiiri adlıyede benim başıma gelen bir olay değildi ama oradaki insanların başına geleni gördüm. "Geciken adalete adalet denmez ." onu yazdım. Doktor Bey şiiri de böyle yazıldı.

"Büyük oğlan asker öteki çırak

Han için param yok oteli bırak

Mevsim kış yollar sarp köy hayli irak

Bir değil beş değil yara doktor bey

Daha sayayım mı noksan mı daha

Yalvara yalvara tükendim aha

Bu yüzle mi çıkacaksın Allaha

Vallahi yanarsın nara doktor bey"

Şiirin hayatınızdaki yerini anlatır mısınız?

Şiir, benim başımın belası oldu. Güzel, tatlı bela. Hep mahkemeye verdiler beni; hâlâ da veriyorlar. Böyle olmazsa hayatın tadı olmaz. Monoton bir hayat ne ki? Yaşa git neye yarar? Bir iz bırakacaksın dünyaya. İz bırakmak için de, engibeli bir yoldan geçeceksin. Neticeye varılır mı varılmaz mı orası Allah'ın takdiri.

Sizi en çok anlatan şiiriniz hangisi?

Şiirlerimin hepsi beni anlatıyor. Ama biri az, biri çok. Evlatlar da öyle. Bazılarını hal ve tavırlarından dolayı, biraz fazla sever görünürüz ama hepsi aynıdır, hiç farkları yoktur. Benim beğenmediğim şiirlerimin içinde – şiirlerimi beğenmediğim değil de, içinde bir dörtlülük beğenmediğim oluyor- onu ben de fark ediyorum. Değiştiremiyorum, istesem de değiştiremiyorum. O artık o şiirin olmuş.

Abdurrahim Karakoç kendini bir cümleyle ifade etmek istese bu cümle ne olurdu?

Kendi kendimi ifade etmeye çalışırsam, yine bir şiir çıkar ortaya. İnsan kendini hiç anlatamaz. Hatta kendi geçmişini bile, doğru düzgün anlatamaz. Başkalarını görüp, onun aynasından; onun gözünden kendine bakacaksın. Benim perspektifim ayrı onun ki ayrı. "Abdurrahim Karakoç bir mücadele adamıdır." dersiniz biter. Abdurrahim Karakoç, inanmış bir mücadele adamıdır.

Çocuklarınızda var mı şiir yazan şiire ilgi duyan? İster miydiniz çocuklarınızdan biri şair olsun?

İsterdim ki olsunlar. Biz beş kardeşiz, beşimiz de yazarız. Ama hiçbirimizin çocuğunda şair yok. Şairlik zordur. Türkiye'de 70 milyon insan varsa, 40 milyon şair var. Ben şairim diyorlar, ama öyle değil. Onların içinden çıkıp da seçilenler, asıl şairdir. Fuzuli, Yunus Emre yüzlerce yıl önceden gelir. Bunlar, kendini ileriye

götürenlerdir. Kendini ileriye götürecekler var, yolda dökülüp kalacaklar var. Bunu da okuyucu seçer. Okuyucu da, zaman da bunu; bir elek gibi eler. Çoğu dibine dökülür; birkaç tane seçilir ve geleceğe kalır.

Bir edebi gruba dâhil oldunuz mu?

Yok. Ben hep bağımsızdım. Yazarlar birliği, edebiyatçılar derneği gibi hiçbir gruba da dâhil değilim. Hepsini severim onlar da beni severler. "Neden girmiyorsun derneğe?" diyorlar." Korkuyorum, kalabalık yerlerde; üstüm başım çamur olur." diyorum. Tek başına yürümek daha iyidir.

79 yıllık ömrünüze kaç hazine sığdırdınız?

Şiir kitaplarım: Hasan'a Mektuplar, El Kulakta, Vur Emri, Kan Yazısı, Suları Islatamadım, Beşinci Mevsim, Dosta Doğru, Akıl Karaya Vurdu, Yasaklı Rüyalar, Gökçekimi, Gerdanlık-I, Gerdanlık-II, Gerdanlık-III, Parmak İzi. Düşünce Yazıları ve Çobandan Mektuplar adlı deneme kitaplarım var.

Şiir okumayı seven ve şiir yazan gençlere neler tavsiye edersiniz?

Kim her neye, hangi mesleğe meyil ettiyse, sonuna kadar gitmeli. Devamlı o meseleyi gündemde tutarak, ileriye götürmeyi kendine şiar edinmeli. Hevesle başlarsın ama sonuna kadar yürüyeceksin. Benim tavsiyem budur.

Hiç kimse yarı yolda kalmasın. "Çıkamam bu dağ yüksek, ben bu yolda kalırım." diyorsa kaybetmiştir. "Ben bu dağı aşacağım. Ben bu dağı geçerim, bundan daha yüksek ne varsa; onu da geçeceğim." diye kendi kendini şartlandırarak.

Bizim memlekette beni ayıplarlardı. "Ya sen ne yapacaksın, bunu yazıp da ... Ankara, İstanbul; matbaalar orada, edebiyatçılar orada, üniversiteler orada. Sen bir köyde ne yapacaksın?" derlerdi. "Ben hepsinden iyi olacağım, korkmayın." derdim. "Kendimi tanıtırım ben." derdim. "Nasıl?" diye sorarlardı? "En iyisini yazarım, mecburlar tanımaya." derdim. Öyle de yaptım. Bu gün Türkiye'de ve Türkiye dışında bir Abdurrahim Karakoç gerçeği varsa; bu ısrar sonucudur.

Yolda kalmayacaksın, kimseye benzemek istemeyeceksin. Sevdiklerin olacak, takdir ettiklerin olacak ama benzemeyeceksin. Ben bir kitabımda da diyorum: **Gölgede duranın, gölgesi olmaz. Kendini kaybeden insan, gölgede kalır.**

MIHRIBAN (UNUTURSUN)

"Unutmak kolay mı?" deme,
Unutursun Mıhrıban'ım.
Oğlum, kızım olsun hele
Unutursun Mıhrıban'ım.

Zaman erir kelep kelep..
Meyve dalında kalmaz hep..
Unutturur birçok sebep,
Unutursun Mıhrıban'ım.

Yıllar sinene yaslanır;
Hâtraların paslanır.
Bu deli gönlün uslanır...
Unutursun Mıhrıban'ım.

Süt emerdin gündüz-gece
Unuttun ya, büyüyen...
Ha işte tıpkı öylece
Unutursun Mıhrıban'ım.

Gün geçer, azalır sevgi;
Değişir herşeyin rengi
Bugün değil, yarın belki
Unutursun Mıhrıban'ım.

Düzen böyle bu gemide;
Eskiler yiter yenide.
Beni değil, sen seni de
Unutursun Mıhrıban'ım.

BAYRAMLAR BAYRAM OLA - 1

Güneş yükselmeden kuşluk yerine
Bir adam camiden döndü evine
Oturdu sessizce yer minderine

Kızı "Bayram" dedi, yalın ayaklı
Adam "Bayram" dedi, tam ağlamaklı..

Eli öpüldükçe içi burkuldu
Konuşmak istedi, dili tutuldu
Güç belâ ağzından bir "off!" kurtuldu

Oğlu "Bayram" dedi, sırtı yamalı
Adam "he ya" dedi, gözü kapalı..

Düşündü kış yakın, evde odun yok
Teneke yağ yok, çuvalda un yok
Yok yoka karışmış; tuz yok, sabun yok

Avrat "Bayram" dedi, eğdi başını
Adam "evet" dedi, sıkı dişini..

Çalışsa ne iş var, ne cepte para
Dağ oldu içinde büyüyen yara
Dikti gözlerini karşı duvara

HAKİM BEY

Gene tehir etme üç ay öteye
Bu dava dedemden kaldı hakim bey
Otuz yıl da babam düştü ardına
Siz sağ olun o da öldü hakim bey

Kırk yıl önce yani babam ölünce
Kadılıklar hakimliğe dönünce
Mirasçılar tarla takım bölünce
İrezillik beni buldu hakim bey

Yaşım yetmiş iki usandım gel git
Bini geçti burda yediğim zılgıt
Eğer diyeceksen bana ne öl git
Oğlumun bir oğlu oldu hakim bey

Sekiz evlek tarla bir geverlik su
Yüz yılda hüküme bağlanmaz mı bu
Kazanmasam da hu kazansam da hu
Canım ta bunuma geldi hakim bey

Keşife meşife damgaya harca
Kanımız kurudu harca da harca
Sayenizde avukatlar yıllarca
Fakiri yoldu da yoldu hakim bey

Mübaşir itekler katip zavırlar
Değiştirdi bizde de güya devirler
Yüz yıl önce adam yiyen gavurlar
Tapucuyu aya saldı hakim bey

Kabahat sizde mi kanunlarda mı
Şaşkırdım billahi yolu yordamı
Kızma sözlerime alam kadamı
Sıkıttıdan içim doldu hakim bey

Mülkün temeliydi adalet hani
Bizim hak temelde saklı mı yani
Çıkartıp da versen kim olur mani
Yoksa hırsızlar mı çaldı hakim bey

Hem davacı pişman hem de davalı
Bu yolda tükettik çulu çuvalı
Sabret makamından çalma kavalı
Sürüler ekine daldı hakim bey

Takvim "Bayram" dedi, silindi yazı
Adam "öyle" dedi, bağrında sızı..

Döndürse yönünü herhangi dosta
Yaralı, garıban, dul, yetim, hasta
Yıllar, aylar, günler erirken yasta

Yer-gök "Bayram" dedi, ağzını açtı
Adam "Bayram" dedi, evinden kaçtı..

Sentimizde yaşayan bu büyük şairle sohbet etmenin, her sözündeki şairaneliği tadabilmiş olmanın mutluluğu; yanından ayrılmanın burukluğu ile söyleşimize son verdik.

Gerçek bir halk ozanı kimliğini de keşfetmemize vesile olan Sayın Kaymakamımız Recep Erkilic' a ve değerli eşleri Fatma Erkilic' a
SONSUZ TEŞEKKÜRLERİMİZİ SUNARIZ.

Hüzün damıttın yıllarca, ama görünür
ama görünmez.

Maskeler ardında yaşadın, kimi
konuşkan kimi güleç.

Ben seni izledim uzaktan,
Bekledim ümitvar, dingin.

Hüznün dağılacak, maskelerin kaybo-
lacak,

Ve bir gün beni fark edecektin...

Bak geldim, artık geçti her şey
diyecektim,

Canına can getirdim, ruhuna liman
Kabul edecektin beni, biraz tutuk;
çekingem

Olsun ben razı olurdum bu kadarına,
Gözlerindeki ışığa yaklaştım ya.

Usulca oturup yanı başına;

"İşte geldim, kapındayım;

Hüznünü almaya geldim.

Kavuşmalar, baharlar, dönümler artık
bizim." diyecektim.

Beni bırakıp gitmeseydin.

Eğer sen ölmeseydin,

Ortasındayım odanın

Ve cümlenin başında

Başlasam

Karışacak bir yerler

Üstelik rahatsızım

Rahatını sevenlerden

Gitmek lazım bir yerlere ama

İstedğim olmadı diye

Siğiniyorum radyodaki her şarkıya

Şarkılar hep hüzzamdan yana

Oysa üç beş rengimin

Eksik olduğunu söyledi

Çingene kızı

(Ben) kırlangıçlar

Getirir diye

Bekledim bir zaman

Ama akşamın olması

Değiştirmede bir şeyi

Artık renklere küsmek şart oldu

Sensizlik yaramadı bana

Gitmemeliydin

BANU AKKAYA

ÖKKEŞ KURT

Karamanoğlu Mehmet Beyi arıyorum.
Görebilirsiniz, bilirsiniz, duyanınız var mı?
Bir ferman yayımlamıştı;

Bu günden sonra divanda, dergâhta, bargâhta, mecliste,
meydanda
Türkçeden başka dil konuşulmaya diye,
Hatırlayanınız var mı?

Dolanın yurdun dört bir yanını,
Çarşıyı, pazarı köyü, şehri
Fermana uyanınız var mı?

Nutkum tutuldu, şaşırdım merak ettim,
Dolandığımız yerlerdeki Türkçe olmayan isimlere,
Gördüklerine, duyduklarına üzüleniniz var mı?

Tanıtımın demo, sunucunun spiker,
Gösteri adamının showman, radyo sunucusunun
discjokey,
Hanımağanın first lady olduğuna şaşırmanız var mı?

Dükkanın store, bakkalın market, torbanın poşet,
Mağazanın süper, hiper, gros market,
Ucuzluğun damping olduğuna kanmanız var mı?

İlan tahtasının billboard, sayı tabelâsının skorboard,
Bilgi alışının birifing, bildirgenin deklârasyon,
Merakın uğraşın hobby olduğuna güleniniz var mı?

Bırakın eli, özün bile seyrek uğradığı,
Beldelerin girişinde wellcome,
Çıkışında, good-bye okuyanınız var mı?

Korumanın, muhafızın body-guard,
Sanat ve meslek pirlere, duayen,
İtibarın, saygınlığın prestij olduğunu bileneğiniz var mı?

Seki'nin, alanın platform, merkezin center,
Büyüğün mega, küçüğün mikro, sonun final,
Özlemin, hasretin nostalji olduğunu öğreneneğiniz var mı?

İş hanımızı plâza, bedestenimizi galleria,
Sergi yerlerimizi center room, show room,
Büyük şehirlerimizi, mega kent diye gezeniniz var mı?

Yol üstü lokantamızın fast-food,
Yemek çeşitlerimizin mönü olduğu yerlerde,
Hesabını, adisyon diye ödeyeniniz var mı?

İki katlı evinizi dubleks, üç katlı komşu evini tripleks,
Köşklerimizi villa, eşliğimizi antre,
Bahçe çiçeklerini flora diye koklayanınız var mı?

Sevimlinin sempatik, sevimsizin antipatik,
Vurguncunun spekülâtor, eşkiyanın mafya,
Desteğe, bilemediniz koltuk çıkmağa sponsorluk diyeneğiniz var mı?

Mesireyi, kır gezintisini picnic,
Bilgisayarı computer, hava yastığını air-bag,
Pekâlâyı, oluru okey diye söyleyeneğiniz var mı?

Çarpıcı, önemli haberler flash haber,
Yaşa, varol sevinçleri, oley oley,
Yıldızları star diye seyreteniniz var mı?

Vırvırık dağının tepesindeki köyde,
Cafe-show levhasının altında,
Acının da acısı, nes-kaaave içeneğiniz var mı?

Toprağımızı, bayrağımızı çaldırmayalım derken,
Dilimizin çalındığını, talan edildiğini,
Özün, el diline özendiğine içi yananeğiniz var mı?

Masallarımızı, tekerlemelerimizi, atasözlerimizi unuttuk,
Şarkılarımızı, türkülerimizi, ninnilerimizi kaybettik.
Türkçemiz elden gidiyor, dizini döveneğiniz var mı?

Karamanoğlu Mehmet Bey i arıyorum,
Görebilirsiniz, bilirsiniz, duyanınız var mı?
Bir ferman yayımlamıştı...
Hayal meyal hatırlayıp da sahip çıkaneğiniz var mı?

OSMANLI DÖNEMİ TÜRK BİLİM İNSANLARI

Mikrobu İlk Bulan... AKŞEMSEDDİN

Fatih Sultan Mehmed'in hocası, ünlü İslam büyüğü Akşemseddin, 1390 yılında Göynük'te doğdu. Küçük yaşlardan itibaren ilme ve sanata karşı ilgi duydu. Medrese tahsilini tamamladıktan sonra seçkin âlimler arasında yerini aldı. Üstün zekâsı ve anlayışı, yılmak bilmeyen çalışma gücüyle kendini kitaplara adadı, başta İslami ilimler olmak üzere tıp, astronomi, biyoloji ve matematikte zamanın ünlülerinden oldu. Uzun yıllar Osmanlı medreselerinde çalışarak yüzlerce öğrenci yetiştirdi, tıp alanında önemli çalışmalar yaptı.

Fatih Sultan Mehmed'in büyük saygı ve sevgisini kazanan Akşemseddin, doğum yeri olan Göynük'te 1498 yılında vefat etti.

Akşemseddin, Pasteur'den 400 sene önce mikrobu bulmuştur.

Tıp alanında derin araştırmalar yapmış olan Akşemseddin, "Hastalıkların insanlarda birer birer ortaya çıktığını sanmak yanlıştır. Hastalıklar insandan insana bulaşmak suretiyle geçer. Bu bulaşma gözle görülmeyecek kadar küçük fakat canlı tohumlar vasıtasıyla olur." diyerek bundan yaklaşık 500 sene önce mikrobun tarifini yapmıştır. Bu açıklama mikropları dünyaya ilk olarak tanıtan İtalyan hekim Fracastor'dan yaklaşık 100 sene önce, Pasteur'dan ise 400 sene öncedir.

İlk Ay Haritasını Çizen... ALİ KUŞÇU

Fatih ile Ali Kuşçu'yu Gösteren Minyatür

Ay'ın ilk haritasını çıkaran Ali Kuşçu'dur. Adı bugün Ay'ın bir bölgesine verilmiştir.

Ali Kuşçu Semerkant'ta doğdu. Babası Mehmed Bey, Türkistan ve Maveraünnehir Emiri Uluğ Bey'in doğancıbaşısıdır. Timurlenk'in torunlarından olan Uluğ Bey, aynı zamanda büyük bir astronomi âlimiydi. Babası Mehmed Bey'in görevinden dolayı "Kuşçu" lakabı ile tanınan Ali Kuşçu da büyük bir matematikçi ve astronomdu. Uluğ Bey'in Semerkant'ta yaptırdığı rasathaneyi bir süre idare ettikten sonra, Tebriz'de Akkoyunlular Hükümdarı Uzun Hasan'ın hizmetine girdi. Fatih Sultan Mehmed'e elçi olarak gönderilen Ali Kuşçu, onun sevgi ve saygısını kazandı. **Fatih'in teklifi üzerine İstanbul'a geldi.** Müderrislik görevi ile İstanbul'a yerleşerek öğretmenlik yaptı. Astronomi ve matematik dersleri verdi. İstanbul'un enlem ve boylamını ölçtü ve çeşitli güneş saatleri yaptı. Verdiği dersler çok ilgi gördü ve önemli bilim insanları tarafından izlendi.

Risalatı Halli Eşgali Kamer, Risalet-ül-Fethiye, Risalet-ül Muhammediye ve Şerhi Tecrit gibi eserler de yazan Ali Kuşçu, 1474 yılında vefat etti.

Türkçe ve Resimli İlk Cerrahi Eserinin Yazarı....

SABUNCUOĞLU ŞEREFEDDİN

1386 yılında Amasya'da doğdu. Dedesi Sabuncuoğlu Hacı İlyas Çelebi ve babası Ali Çelebi de hekimbaşılık yapmış olan Sabuncuoğlu, Amasya'daki Bimarhane'de (tıp okulu) Burhaneddin Ahmed'den tıp eğitimi aldıktan sonra yine burada 17 yaşında hekimlik yapmaya başladı. Yaptığı çalışmalar sonucunda zamanla adı bütün Anadolu'da duyuldu.

Sabuncuoğlu Şerefeddin Öğrencileriyle Birlikte Bir Ameliyatta

Sabuncuoğlu Şerefeddin cerrahlık konusunda üç önemli eser yazdı. En önemli eseri, "Kitab-ı Cerrahiye-i Haniye"dir. Sabuncuoğlu bu eserinde cerrahi müdahale tekniklerini resimli bir şekilde anlatmıştır. Bu eserin bilinen üç kopyasından ikisi İstanbul'da diğeri de Paris'te bulunmaktadır.

Bu eser Türkçe yazılmıştır. Sabuncuoğlu Şerefeddin bu kitabı Türkçe yazmasının nedenini şöyle açıklamaktadır: Anadolu halkı Türkçe konuşur ve cerrahların çoğu Türkçe kitap okurlar. Türkçe okuduklarını daha iyi anlarlar. Böylelikle hekimler her türlü sorunlarını çözüp kendilerini hatadan kurtarırlar.

Sabuncuoğlu Şerefeddin'in bu Türkçe eseri Fransa'da 1962 yılında Le Premier Manuscrit Chirurgical Turc adıyla yayınlanmıştır.

Sabuncuoğlu Şerefeddin'in en önemli özelliklerinden biri de değişik deneyleri çeşitli hayvanlar üzerinde yaparak bilimsel sonuçlar elde etmesidir. Bazı deneyleri kendi üzerinde de yapmış ve bu deneyimleri de yazmıştır.

1470 yılında Amasya'da vefat eden Sabuncuoğlu Şerefeddin, Darüşşifadaki çalışmaları, yazdığı eserleri ve hayranlık uyandıran bilim adamı kişiliği ile bugünlere uzanmıştır.

Bugünküne Çok Yakın Dünya Haritasını 500 Sene Önce Çizen Büyük Coğrafyacı.... PİRİ REİS

Gelibolu'da 1470 yılında doğduğu tahmin edilen Muhittin Piri Reis, dönemin ünlü denizcilerinden Kemal Reis'in yeğenidir.

Piri Reis denizciliğe amcası Kemal Reis'in yanında başladı; 1487-1493 yılları arasında birlikte Akdeniz'de korsanlık yaptılar. 1486'da Endülüs'te katliama uğrayan Müslümanlar, Osmanlı Devleti'nden yardım isteyince II. Beyazid, Kemal Reis'i Osmanlı bayrağı altında İspanya'ya gönderdi.

Piri Reis Tarafından Yapılan Topkapı Sarayı Müzesinde Sergilenen Kuzey Amerika Haritası

Bu sefere katılan Piri Reis, amcası ile birlikte Müslümanları İspanya'dan Kuzey Afrika'ya taşıdı.

1494'te amcası ile birlikte İstanbul'da padişahın huzuruna çıktı ve birlikte donanmanın resmi hizmetine girdiler. Piri Reis, 1495-1510 yıllarında İnebahtı, Moton, Koron, Navarin, Midilli, Rodos gibi deniz seferlerinde görev aldı. Akdeniz'de yaptığı seyirler sırasında gördüğü yerleri ve yaşadığı olayları kaydetti.

Piri Reis, 1511'de amcasının bir deniz kazasında ölümünden sonra Gelibolu'ya yerleşti. Burada ünlü Dünya Haritası çizimini tamamladı (1513). Bu inanılmaz harita; içerdiği Karayip bölgesi çizimleriyle Kristof Kolomb'un kayıp Amerika kıtası çizimlerine de sahipti.

Piri Reis, 1520'de Kitab-ı Bahriye adlı ünlü eserini tamamladı. Bu eser döneminin en mükemmel ve en kapsamlı Akdeniz kılavuz kitabıdır. 1528'de Kuzey Amerika haritası olarak bilinen, yapılış tekniği ve 7 renk kullanımı ile bugünkü haritalara çok yakın; gelişmiş özellikleriyle haritacılık başyapıtı olarak nitelenen eserini yaptı.

Brahe gibi sabit yıldızların boylamlarının tespitinde Ay yerine Venüs gezegenini kullandı.

Astronomik çalışmalarda ondalık kesirlerin kullanılmasını geliştirerek, trigonometriye ve astronomiye ilk defa tatbik etti. Ayrıca bunlara uygun sinüs ve tanjant tabloları ile zicler hazırladı.

Mekanik saatler üzerinde durup, dakika taksimatından söz etti ve saati gözlemlerinde bir astronomi aracı olarak kullandı.

Ekliptik ve ekvator arasındaki $23^{\circ} 27'$ lik açığı, 1 dakika 40 saniye farkla $23^{\circ} 28' 40''$ bularak ilk defa gerçeğe en yakın doğru dereceyi hesapladı.

Takiyüddin astronomi alanındaki bu katkılarının yanı sıra diğer ilim alanlarında da çok önemli çalışmalar yaptı ve katkılarda bulundu. Nitekim 1551 yılında otomatik makineler konusunda yazdığı **Turûku's-seniyye fi'l-âlâti'l-Ruhâniyye**'si

Osmanlılarda bu konuda yazılan ilk ve tek eser olarak bilinmektedir. Takiyüddin'in **El-Kevâkib El-Dühiyye Fi Ben-Gâmâtel-Devriyyem** adlı eseri İslam dünyasında mekanik saatlere ve saat yapımına ilişkin bilinen ilk kuramsal eserdir.

Takiyüddin'in cep, duvar, masa saatlerinin yanında astronomik saatlerle gözlem saatlerini de anlattığı bu kitabı,

Batı dünyası da dâhil olmak üzere, bu yüzyılda bu konuda kaleme alınmış en kapsamlı eserdir.

İlk Kez Mekanik Saat Kullanarak Gözlem Yapan Türk...

TAKİYÜDDİNEL-RAŞİD

Takiyüddin 1526 yılında Şam'da doğdu. 1550 yılında İstanbul'a gelen Takiyüddin, 1578'de III. Murat'ın fermanıyla Tophane surlarında bir gözlemevi kurdu.

Takiyüddin, matematik ve astronomi başta olmak üzere bilimin çeşitli alanlarında araştırmalar yaptı. Özellikle trigonometri alanındaki çalışmaları övgüye değerdir.

Takiyüddin el-Raşid tarafından kurulan Rasathane

Sedat TEZER
Tarih Öğretmeni

Cefakâr Babacığım,

Bugün cepheye gelişimin yedinci ayı, mektubunuzu dün aldım. Ne denli mesut oldum bilemezsiniz. Küçük Hasan'ın mektebe başlaması, Koca babamın çaresiz denilen hastalıktan kurtulması beni çok sevindirdi, Ahmet amcanın oğlu Hüseyin'in şehit olmasına da bir o kadar üzüldüm. Ancak, "Onlara ölü demeyin, zira onlar Allah katında diridirler." Ruhu şad olsun ...

Canım babam, sağlığınız sıhhatiniz nasıl? Anamın baş ağrısı, senin uzun öksürüklerin hala devam ediyor mu? Bir türlü bırakamadın tabakada tütün sarmayı. Sizleri çok özledim, özledim özlemesine; ama vaziyeti biliyorsunuz, düşman var gücü ile zorluyor. Türk'ün zafer azmini ve inancını mağlup edemedi bundan sonra da edemeyecek.

Bir cuma sabahı hava kapalıydı. Siperlere inmiştim, Balkan Savaşlarıyla yıpranmış, ancak dimdik ayakta duran bir ordunun neferleri

vardı. Birçoğu yalınayaktı ama zafere inançları sonsuzdu. Birinin yanına yaklaştım, "Niye şehit olan arkadaşının postalını giymiyorsun?" dedim. "Şehitlik mertebesine yükselmiş o aziz insanlardan postalını almak ne büyük bir münasebetsizlik! Onları bir postala dahi layık göremediyseniz bizim halimize ..." dedi.

Tam o sırada büyük bir patlama sesi duyuldu. Başımı siperden çıkardım ve sesin geldiği yöne baktım. Allahım, bu ne yüce kudretti böyle? Nusret Mayın Gemisi'nin döşediği mayınlara çarpan İngiliz ve Fransız gemileri teker teker patlıyordu. Allah Allah nidaları arasında gözyaşlarına boğulduk. Yenilgiyi kabullenemeyen düşman ordusu, karaya çıkartma yapıyordu. Göğüs göğüse çarpışmaya başladık. Gerek mühimmat gerekse asker bakımından kat be kat üstün olan düşman askerlerine karşı koyamaz duruma gelmiştik. Mustafa Kemal Paşa "Size ben taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum ..." emrini verdi ve başka bir mevzide Seyit Onbaşı, sırtına aldığı yüzlerce kilo ağırlığındaki mermiyi topun namlusuna sürdü, Yarım Dünya'yı boğazın serin sularına gömdü ...

İnanmıyorlardı ama bize karşı birleşen ve haince saldıran düşman ordusunu bozguna uğratmayı başardık. İmkânsız gibi görünen **bu başarı bir kahramanlık destanı idi. Düşman geldiği gibi, ardına bakmadan gitti babam. Sizlerden, komutanlarımızdan öğrendik biz vatan sevgisini. Babalar önce vatan der ve içine döker gözyaşlarını, analar taş basar bağına kınalı kuzularının yerine ama zafer bizim oldu, bahtiyar olun.**

Beni merak etmeyin, her Türk askeri gibi bende cepheye dimdik ayaktayım. Vatanın selameti için yapacak çok işimiz var. Senin, anamın ve koca babamın ellerinden öperim. Küçük Hasan derslerine çok çalışsın bundan sonra vatanın tabiplere, muallimlere, fen ve ilim adamlarına daha çok ihtiyacı var. Allah'a emanet olun

....

Oğlunuz Teğmen Mehmet

(O zamanlarda, mektupta eşinin halini hatırlamaktan çekinen askerler, mektubun sonuna üç nokta koyarlardı. Bu üç nokta, eşler arasında önceden konuşulmuş olurdu ve pek çok sevgi sözcüğü yerine geçerdi. Böylece eşler, birbirleriyle iletişim kurmuş olurlardı.)

KARŞIĞIYI GÖZGEŞİNDEN

BİR BEKLEMEYİŞİNE NEVRUZ

Amaçsız sabun köpüklerimiz aslında,
Temizlemek için atıldığımız bu sahnede,
Gelenlerin ayaklarını kaydırmakta,
Her su damlasında köpürüşümüüz.

Keşke haykırarak ilk sesimizle,
Ve yeniden başlasa kader,
Ya da bir fıstıkla;
Savursa rüzgâr yapraklarımızı.
Dikiş aynalarımız silinse yağmurlu bir günde.

Neden mi gizli özneyiz?
Bir melektik oysaki...
Kanatları kırılınca,
Süpürgelerine binmek
zorunda kalan.

Şimdi aynadaki
yansımamız sadece,
Koltuk değnekli
kalplerimizin gölgesi,
Köşedeki ecza dolabına
yaklaşırken...

Duygu YÜRE/12 Fen A

Gebe kadının minik yavrusunu, genç kızın askerdeki
yârini beklediği gibi bekler, doğa Nevruz'u. Baharın
gelişidir Nevruz. İnsanların yüreklerini soğutan o buz
gibi havaların yerini; güneşin masum ışıklarıyla
aydınlattığı yeryüzü, masmavi gökyüzünde el değmemiş
beyazlıkla gözünü açan bulutlar alır.

21 Mart'ta kutlanır Nevruz. Gece-gündüz eşitliğinin
yaşandığı gündür bu gün. Kimileri, iyiliklerin ve
kötülüklerin de eşitleneceğine; uzayan gündüzlerin
iyilikleri arttıracığına, aydınlık günlere "merhaba"
diyeceğine inanır.

Umuttur Nevruz insanoğlu için. O masumiyetin, bütün
duaları kabul edeceğine inanılır. Çeşitli yollar denenir,
duaları duyurmak için. Şiirler yazılır bir de, doğanın
uyanışına. O şiirler şarkı olur bir anda coşkuyla.
Dudaklardan dökülür, yine bir anda umutla.

Hep birlikte olur insanlar Nevruz'da. Çeşit çeşit
yemeklerle donatılmış sofralarda; lezzetlerden ziyade
hayallerden, beklentilerden bahsedilir. Yardım edilir
muhtaç insanlara. Onların da gönüleri alınır.

Evlere temizlenir Nevruz'dan önce dip
bucak... Doğanın yeni yılına tazeliğe
girmek ister insanoğlu. Ateşler
yakılır her yerde, son soğukların
üstünü örtmek için, üzerinden
atlayıp, günahlardan arınmak
için...

Özgürlüğün sembolüdür Nevruz.
Çünkü Türkerin, Demir Dağ'ı
eritip Ergenekon'dan çıktığı
gündür. Doğanın uyanışıdır
o gün.

Önemlidir bu yüzden
Nevruz, Türker için.

Türkerde tabiat,
varoluş, diriliş, coşkudur
Nevruz. Kötülüklerden uzak,
sağlıklı, barış dolu yazama
arzusu dile getirilir sevinçle. Yeni
umut kapıları aralanır doğanın yeni
yılıyla.

Sıla KAN YILMAZ/11 Fen A

Nevruz Konulu Kompozisyon İlçe Birincisi

Arkadaşlar; bize öğretilen Türkçe nasıldı? Bunu düşündünüz mü hiç?

Önceden böyle yazıyorduk: Selam, Merhaba, İnşallah, Kendine iyi bak, Allah'a emanet ol, Tamam...

Peki, şimdi: Slm, Mrb, İns, kib, aeo, tmm, ok, by...

Gereksiz kısaltmalardan uzak duralım. Bu kısaltmaları kullanmamaya özen gösterelim.

Evet arkadaşlar, bu kısaltmalar Türkçenin Türkçe olmasından çok uzak. Böyle yazmaya devam edersek Türkçeden yeni bir dil daha doğacağından emin olabilirsiniz.

En kötü örnekler :

ghizem janım six o'klokta chilek cafede bulushuoz...

(Gizem canım saat 6' da Çilek Kafe'de buluşuyoruz.)

aanadım pepeeemm...kojaman kisssss...

(Anladım bebeğim. Kocaman öptüm.)

walla pen böhle konsuomm...ishinize gelirse....çünkü pen moronum....

(Valla ben böyle konuşuyorum. İşinize gelirse. Çünkü ben moronum.)

-aqlının almadıqı hayallheyle dakılıyoyhum gafhaun büle basmadughu gheyceckleyle yashıyoyhum !!

Demek istiyor ki: Aklının almadığı hayallerle takılıyor, düşünemeyeceğin gerçeklerle yaşıyorum.

Ülkemizde yabancı sözcükler verilmiş dükkân isimleri:

Lavash Dürüm

Pi-love Center

Ahmet's Yeri

Derwish Dürüm

Turkish-i fastfood

M-Luck

The Dönerium

Türkish raviöle

Chicken Translate

Clube İnternet Cafe

The Adana Khebab

Oto Rent A Car

Three Co Tekstil

Böyle bir dil kullanmaya, nece olduğu belli olmayan dükkân isimleriyle dolu sokaklarda, alışveriş merkezlerinde gezmeye, güzel Türkçemizi kaybetmeye razı mısınız?

O ZAMAN DİLİNE SAHİP ÇIK!

Yayın İletişim Kulübü olarak, Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Kulübüyle birlikte TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezine gittik. Aslında gitmeden önce bu merkez hakkında pek bir şey bilmiyorduk. Servise bindiğimiz anda burayı düşünmeye başlamıştık; nasıl bir yer olduğunu konuşuyorduk. Gider gitmez, kısa bir tanıtım sunumu izledik ama hala aklımızda soru işaretleri kalmıştı.

Sunum bittikten sonra, gazilerin dinlendiği bölüme gittik. Onları görünce gülümsemeye başladım. Tanımadığım bu insanlara, büyük bir saygı ve sevgi hissettim. Zaten bunu hissetmek için, onları tanımamıza gerek yoktu. Herkes bir gazinin masasına oturmaya başlayınca, biz de arka tarafta tek başına duran bir gazinin yanına oturduk. İlk bakışta, gayet sağlıklı görünüyordu ama sonradan tekerlekli sandalyesini gördüm. Çoğu gazi, böyle tekerlekli sandalyede zaten. Gazimiz pek konuşkan değildi, biz de yanlış bir şeyler sormaktan korkuyorduk. Sessizlik devam edince, nereli olduğumuzu sordu; sonra kendisi anlatmaya başladı.

Adı Ömer'miş, 24 yaşında ve Şanlıurfalıymış. Nasıl gazi olduğunu çok merak ediyordum ama nasıl sorabileceğimi bilmiyordum. Yanlış bir şey söyleyip onu üzmemden korkuyordum. Aklımda bir sürü soru dolaşıyordu ama hiç birisi uygun değildi sanki. Merak ediyordum ama kendisinin anlatmasını beklemekten başka çaremiz yoktu. Bu sırada aldığımız kitabı getirdiler ve gaziye hediye ettik. Bu hediyeye sevinmişti, burada sıkıldığını ve kitap okumayı çok sevdiğini anlattı. Bize de, mutlaka okumamız gerektiğini yoksa okumayan herkes gibi çok pişman olacağımızı söyledi ve ideallerimizi sordu. Kendi de basketbol oynadığını, okçulukta geçen yıl düzenlenen turnuvada Türkiye 5.si olduğunu söyledi. Kesinlikle büyük bir başarıydı. Bu yıl da, milli takıma girmek için çalıştığından bahsetti. Gazimiz bize, askerliğini Aydın'da yaptığını, askeri araçla devriye gezerken kaza geçirdiklerini ve bacıklarını kaybettiğini anlattı.

Biz bunları konuşurken, başka bir gazi daha masamıza geldi. Bu gaziye yaşadığı bir çatışmada gözlerini kaybetmişti. Adı Mehmet'miş, Konyalıymış. Biz sormadan askerliğini anlatmaya başladı. 2008 yılında Kuzey Irak'a düzenlenen Güneş Operasyonu'na katılmış. Bir kadın terörist onlara "Teslim olun,

yoksa hepinizi öldürürüm." diye bağırmağa başlamış. Gazi Mehmet de, teslim olmayacaklarını; öldürmek istiyorsa yanlarına gelmeleri gerektiğini söylemiş. Kadın bunu duyunca çok kızmış, ateş etmeye başlamış; Gazi de karşılık vermiş. Sonra Gazi ve arkadaşlarının üstlerine art arda roket yağmaya başlamış. Gazimiz, bir erkek ve bir kadını vurmuş. Bağırın kadını da vurduğunu, sonradan kadının ölü bulunduğunu anlattı. Ama hala kadını neresinden vurduğunu merak ediyormuş. Kendisi de bu çatışmanın akşamında hastalanmış, sonra da göremez olmuş. O anlattı, biz dinledik.

Oradan çıkınca, gazilerin zamanlarını geçirdikleri hobi odalarına gittik. Ağaç işleri, metal işleri, resim yapılan odalar, ahşap boyama yapılan odalar, ebru yapılan odalar vardı. Ebru yapılan, odada, üç dört arkadaşım birlikte ebru yaptık. Hobi odalarından sonra, örnek sokağa ve eve baktık. Çıktıktan sonraki yaşama çabuk alışmaları için tasarlanmış gerçek bir sokak ve ev gibiydi, her şey düşünülmüştü. Oradan da çıkınca artık ayrılma vakti gelmişti.

Dönüş yolculuğunda pek konuşmadık. Gazileri düşündüm. Aslında onlar, vatanları için bu durumda olmaktan şikâyetçi değillerdi. Aksine gururluydular. Bu merkezde her şey, tedavi sonrası yaşamlarına uyumları ve psikolojileri düşünülerek hazırlanmıştı. Gaziler için böyle bir merkezin varlığı beni sevindirmişti. Bu geziye katılmaktan dolayı, mutlu bir şekilde okula döndük.

Gazilerimize Son Sözümüz:

Bizler rahat bir ortamda çalışalım, okuyalım, uyuyalım diye, sınır boylarında nöbet beklerken düşürüldükleri hain tuzakların sızısını kalbinde, yarasını vücudunda taşıyan değerli gazilerimiz... Omuzlarınıza bıraktığımız yüke ortak olmaya geldik... Bizler için silah tutan ellerle tokalaşmış olmanın haklı gururu gözlerimizi parlatırken "Bu gün bu halimde bile görev düşerse, ben göreve hazırım!.." sözleriniz kulaklarımızda çınladı.

Bir Beyoğlu düşüneyiz,
Bilemiyoruz, neredeyiz, kimlerleyiz.
Eskimiş ruhlar konmuş dört yıldız üstüne,
Bacak bacak üstüne atmışlar,
Yaklaşan siyah bulutlara bakıyorlar,
Işıklar yağacak zannetmişler ilk önce,
Nisan yağmurlarıymış meğer
Yazık, ipek kumaşlarını ıslatmış hüzünler.

Üsküdar sokaklarına ağır ağır çiseleyen,
Dört yağmur damlasıyız şimdi.
Yavaştan boğaza inmeye hazırlanıyoruz;
Lacivertlerle buluşmaya, derinliklerde
kaybolmaya...
Soğuk bastırıyor aniden;
Olduğumuz yerde donakalıyoruz,
İlerleyemiyoruz bir sonraki laciverte...

İstiklal'e en sessiz yağan dört kar tanesiyiz
şimdi,
Bilemiyoruz neredeyiz, kimlere düşmekteyiz.
Yolunu şaşırılmış rüzgârlar gibi,
Savruluyoruz bir oraya, bir buraya.
Ayrılamıyoruz da üstelik bir kristal
parçasıyız şimdi,
Öylesine silik, öylesine camdan, öylesine
kırık.
Köşedeki akordeoncu kadar
sessizleşmekteyiz git gide;
Yavaş yavaş uyduğumuzu fark etmeden...

Yine bir Beyoğlu düşüneyiz,
Bu kez düşüncelerdeyiz; düş'ünce
nerelerdeyiz?
Artık "Asmalının sokakları kadar dar
yüregimiz."
Biz baştayız, olduğumuz yerde,
Ama İstanbul yok, sabah erkenden çekip
gitmiş.
Haber bile vermeden indirmiş kepenkleri.

İstanbul...
Zamanın bile yorulduğu yerde artık.
Duvarında asılı yorgun saatine bakıyor.
Yelkovanla akrep arasına bir ip bağlamış,
Zamana "dur" dediği duvarlarına,
Bakıp bakıp sessizce ağlıyor...
Yıllar geçse de üstünden;
Çok iyi biliyor yitenlerin dönmeyeceğini.
O kadar yorgun ki;
Kilitli penceresini açacak hali bile yok
şimdi.

İSTANBUL MEVSİMİ

Bir karlı İstanbul,
Üşürsün ürperirsin,
Ruhuna gelen o titreme,
Donuk bakışlardandır aslında.

Anlamazsın önce,
Alışmışsındır İstanbul'u baharda
yaşamaya,
Ve senin için asla kış olmaz orada.
Çünkü İstanbul üşümez hiç,
Sen üşümezsin, ısıtır içini denizin
umut kokusu.

Birden tersine eser rüzgâr,
Devirir seni yere; kalkmak istersin
izin vermez.
Gözlerin görür gerçeği ama için hep
tuzaga düşer.
Yanırlırsın, yanarsın.

Bir küçük ışık, bir kıvılcım olsa,
Geri gelecek sanırsın bahar.
Saplanıp kalmışsındır Nisan
İstanbul'una,
Bilirsin, avunursun.

Unutmayı ertelersin hep,
Vazgeçmeyi, geri dönmeyi ertelersin.
O kıyıya ne kadar dalga vurup
aşındırsa da,
Görmezden gelirsin.

Ve akrep kovalarken yelkovanı,
İçinde kırıntıları kalır sadece.
Düş gibi bir Ortaköy fotoğrafının.
Anlarsın, unutursun.

COOLSULTANLAR

Popçu kızlar! Ne kadar havalı geliyor değil mi kulağa? Zaten kendi emeklerimizi unutmak pek bir moda. Bir şeyler yapmak gerek buna. Ama kimin umurunda?

'Benim umurumda!' demişti Suna. Biri cesaretle, azimle bunu söylemeyi başarmıştı. Söylemişti ama başarabilecek miydi?

Başaracağını söylüyordu ama inanıyor muydu kendine?

Bilmiyordu... Tek bildiği şey kültürün, dilin yok olduğuydu. Yavaş yavaş oluyordu her şey, fark edilmeyecek kadar yavaş ama yok edecek kadar hızlı ve güçlü. Kültürün, öz müziğini geri kazanması gerekiyordu ama kaybetmek de vardı. Her şeyi göze almıştı. Geçmişin atalarının miraslarını fark etmeli; başkalarının da farkına varmasını sağlamalıydı. Onlar için küçümsenecek adımlar Suna'nın geçmişle arasında köprüler kurmaya başladı. Yorulacağına daha da güçleniyordu sanki. İnancın, sevginin gücüyle kazanıyordu. Kültürümüzü, kültürel değerlerimizi yaşayarak, yaşatarak kurtarıyordu. Artık popçular değil, türkücüler seviliyordu. Onların deyimiyle türkücüler dönemin 'Coolları' olmuşlardı. Herkesin dilinde bir türkü vardı.

Ağır git ki yol alsın. Bir amaç için yol alırken doğru yoldan şaşmayasın. Geçmişini seversen elbet kazanacaksın...

**Şafak söktü yine Suna' m uyanmaz
Hasret çeken gönül derde dayanmaz
Çağırırım Suna' m sesim duyulmaz
Uyan Suna' m uyan derin uykundan**

BİR KÜÇÜK HASAN BİR BÜYÜK MEHMET

Hasan yeni dönemin en popüler ismiydi. Okullarda, alışveriş merkezlerinde, her yerde Hasan sevilen isim oluvermişti. Hasan'ı eksik etmez olmuşlardı.

Berber yemekler yiyip beraber geziyorlardı. Onlar Hasan'ı çok seviyordu fakat Hasan onları sever gibi görünüyordu sadece. Günden güne öldürüyordu herkesi Hasan. Kimse farkında değildi. Hasan o kadar ünlüydü ki hoş gözükiyordu herkesin gözüne. Bazıları ise Hasan'ı bile bile eksik etmiyorlardı yanlarından. Hasan her türlü seviliyordu. Ama artık birinin ona dur demesi, herkesi ondan uzaklaştırması gerekiyordu.

Hasan kimdi? Hasan neydi? Nasıl herkesi esir almıştı? Esir almalarına rağmen neden seviyordu insanlar Hasan'ı. Kim durdurabilirdi onu?

Mehmet kararını vermişti. Hasan'ı durduracaktı. Büyük savaş başladı! Mehmet gün geçtikçe güçleniyordu. Ayran Mehmet herkesi etkilemeyi başarmıştı. Artık ne Hasan ne de Hasan çakmaları vardı. Mehmet tekti ve çok önemliydi. Ayran Mehmet, Kola Hasan'ı yenmişti.

Artık, sağlıklı bir hayat vardı. Ayran, kolayı yenmişti.

**Busenur AKTAŞ
9/C 1079**

Bugün en mutsuz günüm; çünkü bugün annem öldü. Neredeyse bir aydır hastanede yatıyordu ve bugün öldü. Zamanımı sürekli onu düşünerek geçiriyorum. Anılarımızı, beni küçükken okula götürdüğünü, geceleri parka gidip saklambaç oynadığımızı, bana doğum günümde aldığı su tabancasını hatırlıyorum. Günümü odamda, tek başıma ve ağlayarak geçiriyorum. Kimseyle konuşmak istemiyorum, odamda öylece oturup sadece onu düşünmek istiyorum. Hatta ben de ölmek istiyorum. Bütün hayatımı onu düşünerek geçirecekmişim gibi geliyor. Onu asla unutmak istemiyorum.

Sonra resim çizmeye başlıyorum, onu çizmeye çalışıyorum. Kıvrık saçlarını, uzun kirpiklerini ve yeşil gözlerini düşünüyorum. Ama çizemiyorum, ellerim titriyor, bir damla gözyaşı yanağımdan kayarak kâğıda damlıyor.

Bir anda aklıma küçükken yazdığım günlük geliyor. Annemin aldığı günlük. Hemen gidip dolabımdan çıkarıyorum. İlk sayfasında şunlar yazıyor:

“Annem bana bugün günlük aldı. Sayfaları mavi, yeşil, beyaz, sarı, açık mavi, açık yeşil, çizgili beyaz ve turuncu renkli. Ben en çok sarıyı seviyorum. Çünkü sarının üstüne siyahla yazıcam. Bugün 20.09.2001. Okullar daha yeni açıldı. Ben ikinci sınıfa geçtim. Öğretmenim bize günlük alın dedi. Annem de aldı. Hem de anahtarı var. Kardeşim sürekli anahtarımı almak istiyor, ama ben vermiyorum. Sevgili günlük, sana her gün yazıcam. Hoşça kal.” İmla hataları sayesinde bir an için annemi unutup gülüyorum. Ama fazla uzun sürmüyor...

Annemin günlüğümü aldığı günü düşünüyorum, bana verdiğinde ne kadar sevdiğimi. Hemen anneme sıkıca sarılıp teşekkür ettiğimi hatırlıyorum. Dışarıdan geldiği için saçları çok soğuktu. Sonra odama gidip bunları yazmıştım.

Annem şeker hastası olduğu için öldü, dedem de öyle. Ya ben de şeker hastası olursam? Annem 36 yaşında öldü. Ya ben de o kadar genç yaşta ölürsem? Korkuyorum... Sonra aklıma annemi en son gördüğüm zaman geliyor. Babam annemle birlikte hastanede kaldığı içi biz de teyzemlerde kalıyorduk. Bir gün kardeşim, ben ve teyzem hastaneye gitmiştik. Annem uyuyordu. Uyanınca annemle konuşmuştuk:

“Anne, bir aydır burada yatıyorsun, yakında iyileşeceksin ve seninle lunaparka gidip en korkunç oyuncağa bineceğiz. Seni çok seviyorum, iyileşeceğini biliyorum...” demiş ve yanağına öpücüğümü emanet edip ayrılmıştım. Ve bugün...

Bugün en mutsuz günüm...

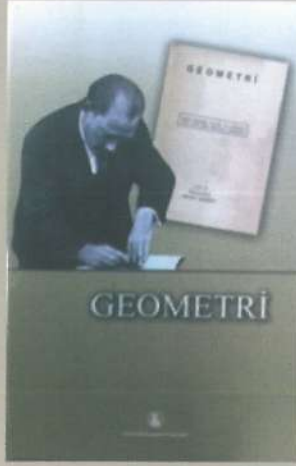

Atatürk'ün matematiğe ilgisi, daha çocuk yaşta başlamıştır. Atatürk'ün öğretim hayatında matematik dersiyile arasının çok iyi olduğu, hatta matematik dersindeki üstün başarısından dolayı matematik öğretmeni tarafından Kemal adının verildiğini biliriz. Mustafa Kemal, Selanik Askeri Rüştiyesindeyken, matematik öğretmeni Yüzbaşı Mustafa Efendi sınıfa gelmediğinde de onun yerine birçok kez bu dersi o vermiştir.

Bu yüzden terim devrimine, matematikten başlamıştır, denilebilir.

Ölümünden bir buçuk yıl kadar önce, 1936-1937 yılı kış aylarında kendi eliyle "Geometri" adlı bir kitap yazmıştır. Atatürk bunu, Fransızca geometri kitaplarını okuduktan sonra hazırlamış ve yapıt ilk kez 1937 yılında "Geometri Öğretenlerle, Bu Konuda Kitap Yazacaklara Kılavuz" olarak Kültür Bakanlığınca yayınlanmıştır.

44 sayfalık yapıttaki boyut, uzay, yüzey, düzey, çap, yarıçap, kesek kesit, yay, çember, teğet, açı, açıortay, içters açı, dışters açı, taban, eğik, kırık, çekül, yatay, düşey, yöndeş, konum, üçgen, dörtgen, beşgen, köşegen, eşkenar, ikizkenar, paralelkenar, yanal, yamuk, artı, eksi, çarp, bölü, eşit, toplam, oran, orantı, türev, alan, varsaya, gerekçe gibi terimler Atatürk tarafından türetilmiş ve yazılmıştır. Her tanım, ilgi kavramı tüm öğeleriyle eksiksiz ve açık biçimde anlatmakta, özel ve temelli nitelikleri içermektedir. Gerekli ve yeterli örnekler de verilmiştir.

Atatürk, ceyb (sinüs) ve tece^b (kosmos)'terimlerinin, Türkçe karşılıklarının bulunması için bir yarışma da açtırmıştır. Sonunda hazırlanan bütün terimler, Türk Dili (Belleten) Dergisi'nde yer almıştır.

Terim çalışmalarının ülkedeki etkisini öğrenmek için, 1937 yılı sonbaharında, Sivas'a giderek dokuzuncu sınıfın geometri dersine girmiştir. Tahta başına geçip "dili" yerine "kenar", "müselles" yerine "üçgen", "müselles mütesaviyül adla" yerine "eşkenar üçgen", "zaviye" yerine "açı" terimlerini kullanarak ünlü Pisagor teoremini örgencilere anlatmıştır. Bu inceleme gezisinde, tüm okul kitaplarının yeni terimlerle, hemen yazılması emrini vermiş ve Türkçeleştirilmiş terimlerle iki ayda hazırlanan kitaplar bütün okullara gönderilmiştir.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN TÜRKÇEMİZE KAZANDIRDIĞI MATEMATİK TERİMLERİ

Bölen	Payda
Bölme	TeğetMaksumunaleyh
Bölüm	Taksim
Bölünebilme	Haric-i Kısmet
Çarpı	Kabiliyet-i Taksim
Çarpan	Zarb
Çarpanlara Ayırma	Mazrup
Çember	Mazrubata Tefrik
Çıkarma	Muhit-i Daire
Dikey	Tarh
Limit	Amudi
Ondalık	Gaye
Parabol	Aşar'ı
Piramit	Kat'ı Mukaftı
Prizma	Ehram
Sadeleştirme	Menşur
Pay	İhtisar
Mahrec	Suret
Hatt-ı Mübas	

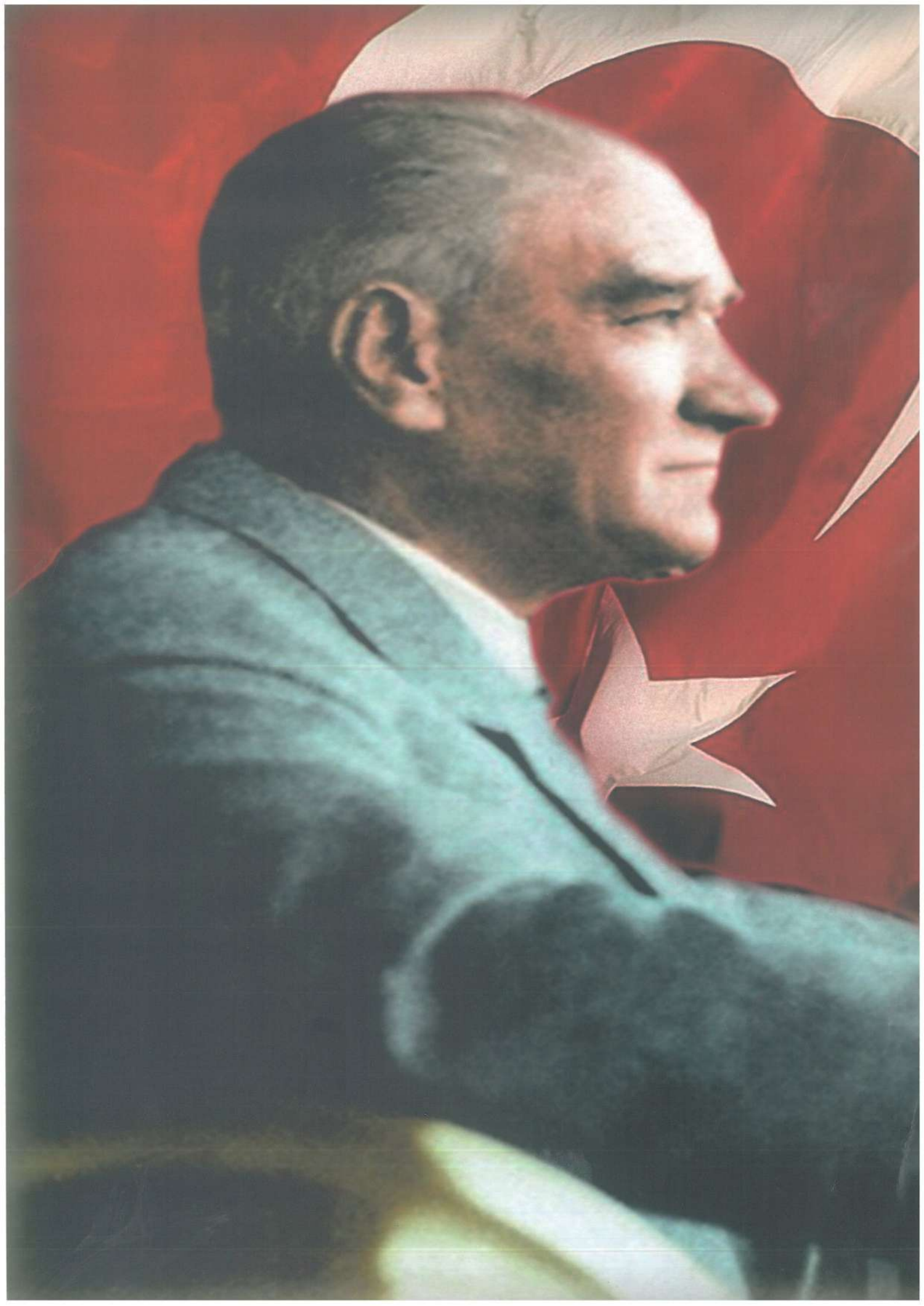
Atatürk'ün türettiği matematik terimleri ve yaptığı geometri tanımlarının hemen tümü, bugüne değin değişmeden kullanılagelmiştir. Sadece birkaç terim, küçük ölçüde değiştirilmiştir. Fransızca "hypothese'in karşılığı olan Osmanlıcadaki" faraziye'nin yerine Atatürk; Türkçe "varsaya" terimini türetmiş ve sonradan bu terim "varsayım" biçimini almıştır. Aynı şekilde onun "Tümay açısı", "büten açısı" terimlerinin yerini "tümler açısı", "bütünler açısı" terimleri almıştır.

Çok az sayıdaki terimin değişmesi ve türettiği diğer terimlerin bugün bile güncelliğini koruması; Atatürk'ün dil yaklaşımının doğruluğuna en güzel kanıttır.

Ben öğretim devrimde matematik konusuna çok önem vermişimdir ve bundan hayatımın çeşitli safhalarında başarı elde etmek için faydalanmış olduğumun söyleyebilirim. Onun için herkes matematik bilgisinin çok gerekli olduğuna inanmalıdır.

ATATÜRK

Lider dediğin ,
Her şeyden önce,
Kim olduğunu bilmeli ve kendine güvenmelidir.

“Milletle efendilik yoktur. Ona hizmet etmek vardır. Bu millete hizmet eden onun efendisi olur.” Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
Her kim olursa olsun, insanlara değer vermeli ve mütevazı olmalıdır.

“Bu ulusu ben değil içimizdeki ruh, damarımızdaki kan kurtarmıştır.” Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
Önde yürüyen değil, yol gösteren olmalıdır.

“Sizler, yani yeni Türkiye'nin genç evlatları! Yorulsanız dahi beni takip edeceksiniz...

Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler, asla ve asla yorulmazlar. Türk Gençliği gayeye, bizim yüksek idealimize durmadan, yorulmadan yürüyecektir.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
Yeri geldi mi sıradan bir asker,
Yeri geldi mi Başkomutan olmalıdır.

“Memleketin ellide biri değil, her tarafı tahrip edilse, her tarafı ateşler içinde bırakılsa, biz bu toprakların üstünde bir tepeye çıkacağız ve orada, savunma ile meşgul olacağız.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
Fedakâr olmalıdır.

“Ben icap ettiği zaman en büyük hediyem olmak üzere, Türk Milletine canımı vereceğim.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
İlkelerine ve sözlerine bağlı olmalıdır.

“Büyük meclisin kürsüsünden milletime söz verdim. Hatay'ı alacağım. Milletim benim dediğime inanır. Sözümü yerine getirmesem milletimin huzuruna çıkamam. Yerimde kalamam.” Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin ,
Güvenilir ve samimi olmalıdır. Kalbinde ne varsa dilinden de o dökülmelidir.

“Ben düşündüklerimi, sevdiğime olduğu gibi söylerim. Aynı zamanda lüzumlu olmayan bir sözü kalbimde taşımak iktidarında olmayan bir adamım. Çünkü ben bir halk adamıyım. Ben düşündüklerimi daima halkın huzurunda söylemeliyim. Yanlışım varsa, halk beni tekzip eder. Fakat şimdiye kadar bu açık konuşmada halkın beni tekzip ettiğini görmedim.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
Konuşmayı, dinlemeyi, sorumluluk almayı bilmelidir.

Mesuliyet yükü her şeyden, ölümden de ağırdır.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
Astlarına ve dostlarına sonuna kadar güvenmeli ve başarıyı paylaşabilmelidir.

“Benim için ordumuzun kıymetini ifadede ölçü şudur: Türk ordusunun bir kıtası muadilinin behemehâl mağlup eder, iki mislini durdurur ve tespit eder.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

“Bir ulus, bir toplum yalnız bir kişinin çabası ile adımcık bile atamaz.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
Hedefleri gibi OLMALI.

“Zafer zafer benimdir diyebilenin, muvaffakiyet, muvaffak olacağım diye başlayanın ve muvaffak oldum diyebilenindir.” Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
Kavgaları gibi OLMALI.

“Yorulmadan beni takip edeceğinizi söylüyorsunuz. Benim sizden istediğim şey, yorulmamak değil, yorulduğunuz zaman da, durmadan yürümek, yorulduğunuz dakikada da dinlenmeden beni takip etmektir.” Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
Sevdaları gibi OLMALIDIR.

“Biz hayat ve istiklal isteyen bir milletiz. Ve yalnız ve ancak bunun için hayatımızı yok etmeyi göze alırız.” Mustafa Kemal ATATÜRK

Lider dediğin,
ATATÜRK gibi OLMALIDIR.

“Büyüklik odur ki kimseye iltifat etmeyeceksin, hiç kimseyi aldatmayacaksın.”

“Memleket için gerçek ülkü ne ise, onu göreceksin ve o hedefe yürüyeceksin. Herkes senin aleyhinde bulunacaktır, seni yoldan çevirmeye çalışacaktır. İşte sen burada direneceksin. Önünde sonsuz engeller yığılacaktır. Kendini büyük değil, küçük, araçsız hiç telakki edecek; kimseden yardım gelmeyeceğine inanarak bu engelleri aşacak, ondan sonra sana büyüksün derlerse; bunu diyenlere güleceksin.” Mustafa Kemal ATATÜRK

Oldu mu VATAN

Öldü mü EFSANE olmalıdır!

“Beni görmek demek ille de yüzümü görmek değildir. Benim düşüncelerimi, benim duygularımı anlıyorsanız bu yeter.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

M. Kemal Atatürk

DEDE KORKUT HİKÂYELERİ

Dede Korkut Hikâyeleri, Oğuz Türklerinin 9-11. yüzyıllardaki (İslâmiyet öncesi ve sonrası) inanışlarını, yaşayışlarını, gelenek ve göreneklerini, yiğitliklerini, sağlam karakteri ve ahlakını, ruh enginliğini, saf, arı-duru bir Türkçe ile dile getirir. Az miktarda Arapça kökenli kelime de vardır. Kitapta yaklaşık 8.000 tane farklı sözcük ve deyim geçer. Cümleler kısa ve yalındır.

Destanlardaki şiirlerde, kopuzların kıvrak ritmi, yanık havası vardır. 12 destan özellikli hikâye uzun süre boyunca sözlü aktarılmış, Akkoyunlular Devleti zamanında (1378-1508) yazıya dökülmüştür. Bu destanların her biri bir boy için söylenilmiştir.

Destan özellikli pek çok halk kahramanının mücadeleleri anlatılan Dede Korkut hikâyelerinde; güzel ve hikmetli sözler, Türklerin tarihine ait rivayetler, han ve beyler hakkında methiyeler, Türk töresine ait pek çok konular işlenerek, iyilere övgü kötülere eleştiri vardır. Boyların hanlarının başından geçen olaylar, ad koyma, canavarlarla savaşma gibi bölümler de yer almaktadır.

Kitapta, "Dede" ve "Ata" olarak geçen ve "Korkut Ata" olarak da bilinen Dede Korkut, Türkmen, Kazak, Özbek ve Karakalpak boyları arasında bu adlarla bilinmektedir. Bugün pek çok yerde onun mezarının olduğu söylenmektedir. Tıpkı Yunus Emre ve Karacaoğlan gibi milletimiz, onun mezarına da sahip çıkarak kahramanlarını kendi içinde görmek istemektedir.

TÜRK ADININ GEÇTİĞİ İLK TÜRKÇE METİN ORHUN ABİDELERİ

Tarihe "Türk milletinin isminin geçtiği ilk Türkçe metin" olarak geçen Orhun Kitabeleri, İltiş Kağan'ın oğlu Bilge Kağan döneminde insanlığa kazandırılmıştır.

Bilge Kağan, kardeşi Kül Tigin ve bilge vezir Tonyukuk'un, günümüzde Moğolistan sınırları içinde kalmış bir bölgede, Balbal denen taşlara yazdırdıkları kitabeler, Türk tarihine ışık tutan önemli vesikalardır.

Bir hakanın, halkına hesap vermesi, halkın devlete, millete vazifelerinin hatırlatılması, düşmanın entrikalarına nasıl karşılık verileceği ve Türk'ün yüksek ahlak ve seciyesinin anlatıldığı bu kitabelerin bulunması, tarihçiler açısından 19. yüzyılın en önemli olayları arasında gösterilmektedir.

Abidelerin birincisi olan Kültigin Abidesi'ni Bilge Kağan yaptırmıştır. İkinci abide olan Bilge Kağan abidesini, Bilge Kağan'ın ölümünden oğlu yaptırmıştır. Üçüncü abide Tonyukuk abidesi ise, Bilge Kağan'ın kayınpederi Tonyukuk tarafından yaptırılmıştır. Orhun civarında, Orhun alfabesi ile yazılı başka kitabeler de bulunmuştur. Çin kaynaklarında da bu kitabelerden bahsedilmektedir.

Yazılan Bilge Kağan'ın yeğeni Yollug Tigin yazmıştır. Dikili taşlardan önemli olan üç tanesi "Kül Tigin, Bilge Kağan ve Tonyukuk Yazıtları"dır. Kül Tigin ve Bilge Kağan, 2.Göktürk Devleti'nin kurucusu olan İltiş (Kutlug) Kağan'ın çocukları; Tonyukuk da dönemin veziridir.

Atatürk, Orhun Anıtları'na dair okuduğu kitapta, "Üstte mavi gök çokmedikçe, alta yağız yer delinmedikçe senin ilini, töreni kim bozabilir" satırlarının yanına, "Büyük Nutuk, işte bu cümleyi anlatmaktadır" diye, bizzat kendi el yazısı ile not düşmüştür.

"Ey Türk Oğuz Beyleri, üstten gök çokmedikçe, alttan yer delinmedikçe, bil ki Türk Milleti, Türk yurdu, Türk Devleti, Türk töresi bozulmaz. Ey ölümsüz Türk Milleti! Kendine dön! Su gibi aktığın kanına, dağlar gibi yığıldığın kemiklerine layık ol!"

KUTADGU BİLİĞ

Kutadgu" kelimesi, "saadet, mutluluk veren bilgi/ilim" anlamını taşımaktadır.

Kutadgu Bilig, her iki Dünya'da da mutluluğa kavuşmak için gidilmesi gereken yolu göstermek amacıyla yazılmıştır. Yusuf Has Hâcib'e göre, insanlara hizmet etmek suretiyle faydalı olmak, bir kimseyi, hem bu dünyada hem de öteki dünyada mutlu kılacaktır.

Eserini Balasagun'da yazmaya başlayan Yusuf, Karahanlı hükümdarı Tabaç Buğra Han'a sunmuş, Han da eseri çok beğendiği için Yusuf'u, takdiren "Hâs Hâcib (Uluğ Hâcib)" tayin etmiştir.

Yapıtında bilimin değerini de tartışır. Ona göre, âlimlerin ilmi, halkın yolunu aydınlatır; ilim, bir meşale gibidir; geceleri yanar ve insanlığa doğru yolu gösterir. Bu nedenle âlimlere hürmet göstermek ve ilimlerinden yararlanmaya çalışmak gerekir.

Yusuf Has Hâcib, astronomi bilimini öğrenmek isteyenlerin, önce geometri ve hesap kapısından geçmesi gerektiğini söyler. Aritmetik ve cebir, insanı kemale ulaştırır; toplama, çıkarma, çarpma, bölme, bir sayının iki katını, yarısını ve karekökünü alma işlemlerini bilen, yedi kat göğü avucunun içinde tutar. Her şey hesaba dayanır.

Bir siyasetname veya bir nasihatname olarak nitelendirilebilecek Kutadgu Bilig, Yusuf Has Hâcib'in ve içinde yetiştiği çevrenin ilmi ve felsefi birikimi hakkında çok önemli bilgiler vermektedir. Platon'un devlet ve toplum anlayışı çok iyi bilinmekte ve uygulanmaya çalışılmaktadır. Bilimin ve bilginlerin değeri anlaşılmıştır; bilim, güvenilir bir rehber olarak düşünülmektedir.

İnsanın süsü, yüz; yüzün süsü, göz; aklın süsü, dil; dilin süsü, sözdür.

Kara toprak altındaki altın, taştan farksızdır. Oradan çıkınca, beylerin başında tuğ tokası olur.

Kimin sana biraz emeği geçerse, sen ona karşılık daha fazlasını yapmalısın.

Kötülük değersiz bir şey olduğu için, onu yapan da değersizdir.

Menfaat sandalyeye benzer; başında taşarsan seni küçültür, ayağının altına alırsan seni yükseltir.

ATABETÜ'L-HAKAYIK

Orta Asya'da Hakaniye lehçesiyle yazılmış bu dönem

eserlerinden Atabetü'l-Hakayık, dini-ahlaki, didaktik bir eserdir. İşlenen

konular, Peygamber Efendimizin ve dört halifenin övgüsü bilginin yararı ile cahilliğin zararları, cömertliğin övgüsü, cimriliğin yergisi, dünyanın geçiciliği, alçak gönüllülüğün erdemleri, kibirliliğin kötülükleri gibi ahlaki yanı ağır basan didaktik konulardır.

Atabetü'l-Hakayık'a manzum bir vaaz kitabı da denilebilir. İslâmi Türk edebiyatının, Müslümanlık inançlarını telkin eden ilk eseri olmasının yanı sıra edebiyatımızın elde bulunan en eski eserlerinden olması dolayısıyla Türk dili tarihi, tarih ve edebiyat tarihi açısından da önemli bir eserdir.

Asıl metnin dörtlüklerle söylenmiş olması, yazarının milli şiir zevkini sürdürdüğünün göstergesidir. Dil bakımından Kufadgu Bilig'e göre Atabetü'l-Hakayık'ta Arapça, Farsça kelime sayısı daha fazladır. Bu durum eserin dini içeriğiyle ilgilidir. Ancak, halka hitabeden eserde konu ve düşünce kurgusu daha basittir.

Eserin sonunda Edip Ahmed'in anadan doğma kör olduğu belirtilir ve eseriyle kazandığı saygıdan, gördüğü ilgiden söz edilir.

DİVAN-I HİKMET

Ahmet Yesevi, ilk Türk mutasavvıf şairidir. Yeseviye tarikatının kurucusudur. Kerametleriyle tanınır ve Hz Ali soyundan geldiği kabul edilir. Ahmet Yesevi 63 yaşına geldiğinde, tekkesinin avlusuna müritlerine bir çilehane yaptırır ve ölünceye kadar ömrünü burada ibadetle geçirir. (63 yaşında çilehane ye kapanmasının sebebi Hz Peygamber Efendimiz (sav) in vefat ettiği yaş olduğundan dolayıdır). Yesi'deki kabri kutsal sayılmış ve ziyaretgâh haline getirilmiştir.

Ahmet Yesevi'nin hikmetlerini içine alan kitaba DİVAN-I HİKMET diye bilinir. 12. yüzyılda dörtlüklerle ve hece ölçüsüyle yazılmış dini, tasavvufi ve öğretici bir eserdir.

Genel olarak dervişlik hakkında övgülerden bu dünyadan şikâyetten cennet ve cehennem tasvirlerinden, peygamberin hayatından vemucyelerinden bahsedilir.

Dini ve ahlaki öğütler veren şiirlere de yer vermiştir. Kitapta Allah aşkı Peygamber sevgisi de işlenmiştir. Allah'a yakın olma isteği vardır. Ahmet

Yesevi hikmetleri Karahanlı Türkçesiyle söylemiştir. Şiirlerde ulusal öğeler (ölçü, nazım biçimi, yarım uyak) ile İslamiyet'in etkisiyle alınmış yabancı öğeler (din ve tasavvuf konuları, yabancı sözcükler) bir arada kullanılmıştır.

Kaşgarlı Mahmut, Divân-ı Lügat-i Türk'e şöyle başlar:

Esirgeyen, koruyan Tanrının adıyla,

"Allah'ın, devlet güneşini Türk burçlarından doğurmuş olduğunu ve Türklerin ülkesi üzerinde göklerin bütün dairelerini döndürmüş olduğunu gördüm. Allah onlara Türk adını verdi. Ve yeryüzüne hâkim kıldı. Cihan imparatorları Türk ırkından çıktı. Dünya milletlerinin yuları Türklerin eline verildi. Türkler Allah tarafından bütün kavimlere üstün kılındı. Haktan ayrılmayan Türkler, Allah tarafından hak üzerine kuvvetlendirildi. Türkler ile birlikte olan kavimler aziz oldu. Böyle kavimler, Türkler tarafından her arzularına eriştirildi. Türkler, himayelerine aldıkları milletleri, kötülerin şerrinden korudular. Cihan hâkimi olan Türklere herkes muhtaçtır, onlara derdini dinletmek, bu suretle her türlü arzuya naili olabilmek için Türkçe öğrenmek gerekir."

Eserin adı, "Türk Dili'nin Sözlüğü" anlamına gelir. Araplara Türkçeyi öğretmek amacıyla yazılmıştır. Bundan dolayı, Türkçenin Arapça karşısında savunulduğu bir eser olarak değerlendirilir.

Eserde Türkçe sözcüklerin anlamları Arapçayla açıklanmakta ve her maddeden sonra birtakım Türkçe metinler örnek olarak verilmektedir. Kaşgarlı Mahmut tarafından XI. yüzyılda yazılan eserin asıl önemi de, işte bu derleme Türkçe metinlerden ileri gelmektedir. Türkçe sözcüklerin açıklamalarını yaparken dört yüze yakın dörtlükten oluşan şiirlerle atasözlerini örnek olarak verir.

Keldi manğa Tat /Aydım emdi yat /Kuşka bolup et /Seni tiler us böri

"Bana bir Tat geldi; ona: yat, kuşlara et ol, Kuşlar, kurtlar seni bekler", dedim.

Eserine bir de Türk illerinin haritasını koyan Kaşgarlı Mahmut'un 11. Yüzyılda Balasagun'u merkez olarak çizdiği Dünya Haritası o dönem Türklerinin yaşadıkları bölgeleri ve dağılımlarını göstermesi bakımından dikkate şayandır. İlk Japon haritası bir Japon tarafından 14.yüzyılda çizilmiş, bir Dünya haritasında yer alması ise 15.yüzyılda olmuştur. Bütün bu bilgilerin ışığı altında, bir plan biçiminde olsa, yanlışlarla dolu da olsa ilk Japon haritasının 11.yüzyılda Kaşgarlı Mahmud tarafından çizilmişti.

Divan-ı Lügat-it Türk, Türk dilinin ana eseri, Türk edebiyatının ve folklorunun bir hazinesi olarak kabul edilmektedir. Hakaniye Türkçesiyle yazılmış olan eserde 7500 civarında Türkçe sözcük Arapça olarak açıklanmıştır. Ayrıca Türk boylarının dilleri ve Türk illeri hakkında bilgi verir.

MUHÂKEMETÜ'L-LÜGATEYN

Kaşgarlı Mahmut'tan sonra Türk diline en büyük hizmet eden kişi olarak tanınan Ali Şir Nevâî, Muhâkemetü'l-Lügateyn adlı kitabında Türkçe ile Farsçayı karşılaştırarak pek çok yerde Türkçenin üstünlüğünü savunmuştur. Ali Şir Nevâî, bu kitabını Türkçeyi bırakarak eserlerini Farsça verenlere ithafen yazmıştır. Özellikle Türk dilinin fiil zenginliği yönünden Farsçadan daha üstün olduğunu gösterir.

Ali Şir Nevaî bu eserde yeryüzündeki başlıca dilleri Arapça, Hintçe, Türkçe ve Farsça olarak sayar.Nevâî, eserinde birçok defa Türkçe kelime hazinesinin Farsçaya nazaran daha zengin,güzel ve esnek olduğunu düşündüğünü dile getirmektedir. Eserin yazılmasının önemli bir sebebi de, o dönemde Türk aydınları arasında Farsça kullanımı yönünde yaygın bir özentisi olmasıdır. Şiir yazmaya müsait bir dil olması sebebiyle Farsça rağbette idi. Muhakemet'ül -Lugateyn bu bakımdan gerçekten etkili olmuş ve Ali Şir Nevaî'den sonra Türkçeye rağbet artmış, özellikle şiir büyük gelişme göstermiştir.

"... Türkün bilgisiz ve zavallı gençleri güzel sanarak, Farsça şiirler söylemeğe özeniyorlar. İyi ve etraflı düşünseler, Türkçede bu kadar genişlikler, incelikler, derinlikler ve zenginlikler durup dururken, bu dilde şiir söylemenin ve sanat göstermenin daha kolay, şiirlerinin daha beğenilir olacağını anlarlar."

"Söz bir incidir ki onun denizi gönüldür ve gönül bütün anlamları kendisinde toplar. Nitekim denizden cevherleri dalgıçlar çıkarır ve onlara mücevherciler katında değer biçilir. Gönülden söz incileri çıkarma şerefine erenler de (dalgıçlar da) bu işin mütehassısıdır. O inciler bu mütehassıslar ağzında canlanır, nisbetlerine göre yayılır ve ün kazanırlar. İnciler değer bakımından çok farklı olurlar. Bir tümenden yüz tümene kadar (bir liradan binlerce liraya kadar) olanları vardır. Elden ele geçen ucuz incilerle, sultanların kulaklarına küpe olan incilerin değerleri bir mi?"

SİBER HASTALIK-İTERNET BAĞIMLILIĞI VE KURTULMA YOLLARI

Günümüzde internet, hepimizin hayatının vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Hayatımızı kolaylaştırıcı bir rolü olmakla beraber araştırmacılar, yoğun internet kullanımının, bireyin üzerindeki fiziksel, psikolojik, sosyal ve mesleki açıdan çeşitli zararlarından bahsetmektedir. Yoğun internet kullanımı için, "internet bağımlılığı", "patolojik internet kullanımı" veya "internetin kötüye kullanımı" gibi çeşitli ifadeler kullanılmaktadır. Bazı araştırmacılar, internet bağımlılığını tıpkı diğer bağımlılıklar gibi (kumar bağımlılığı vb.) başlı başına bir psikiyatrik rahatsızlık olarak tanımlar. Diğer araştırmacılar, internetin bağımlı yapıcı özelliklerini yadsımamakla birlikte; bireylerin internetin kendisine değil internette buldukları materyale/etkinliğe (net üzerinden kumar veya oyun oynama, alış-veriş yapma, sohbet etme...) karşı bir bağımlılık geliştirdiğini savunmaktadırlar. Yoğun internet kullanımının bir bağımlılık olup olmadığı tartışmaları devam etmekle birlikte, bunun pek çok kişiyi olumsuz olarak etkilediği tartışılmaz bir gerçektir.

Sizin veya bir arkadaşınızın interneti kötüye kullandığının belirtilerine neler olabilir?

*İnternette olmadığınız zaman bile kafanızın sıklıkla internetle (internette yaptığınız bir önceki veya yapacağınız bir sonraki etkinliği düşünmek gibi) meşgul olduğunuzu fark ediyor musunuz?

*İnternet kullanımınızı azaltmaya ya da kesmeye çalıştığınızda kendinizi huzursuz, rahatsız, kızgın veya çökkün hissediyor musunuz?

*Kalmayı planladığınızdan daha uzun süre internette kalıyor musunuz?

*İnternet uğruna arkadaşlarınızı, ailenizi ve/veya sorumluluklarınızı aksattığınız oluyor mu?

*Bilgisayarın başından kalkmanız gerektiğini bildiğiniz halde bunu yapmakta zorlanıyor musunuz?

*Okul veya iş hayatınızda internette çok fazla zaman geçirdiğiniz için herhangi bir problem yaşıyor musunuz?

*İnterneti problemlerinizden kaçmak veya olumsuz duygularınızdan (çaresizlik, suçluluk, çökkünlük, kaygı, vb.) sıyrılmak için kullanır mısınız?

*Başkalarına (aile, arkadaşlar, vb.) internette kalma sürenizi saklamak için yalan söylediğiniz oluyor mu?

Bilgisayar başında fazla zaman geçirmek bazı fiziksel rahatsızlıklara da yol açabilir. Aşağıdaki sağlık problemlerinden rahatsız mısınız?

*Carpal Tunnel Sendromu (ağrı, uyuşukluk, ellerden bilek-dirsek ve boyuna kadar yayılan yanma hissi)

*Gözlerde kuruluk

*Sırt ve baş ağrısı

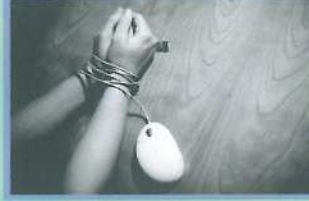
Kimler internette bağımlılık geliştirebilir?

Herkes internette bağımlı olabilir. Fakat bazı faktörler (eve bağımlı olma, çok fazla boş zamanı olma, geçmişinde saplantılı davranışlara sahip olma, sosyal ilişkilerde utangaç veya çekingen olma vb.) internette bağımlı olma riskini artırabilir. Araştırmalar, özellikle lise ve üniversite öğrencilerinin bağımlı olma riskinin yüksek olduğunu göstermektedir. Bunun sebepleri arasında internete ücretsiz ve sınırsız ulaşım, yapılandırılmamış uzun boş zamanlar, ebeveyn kontrolünden uzak olma, okuldaki stres etkenlerinden kaçma ve ilişki kurma konusunda çekingenliği sayabiliriz.

İnternet bağımlılığınızdan nasıl kurtulabilirsiniz?

*Neleri kaçırdığınızı farkına varın; sevdiğinizinize vakit geçirme, egzersiz, hobiler, sosyal etkinlikler... *İnternette ne kadar süre kaldığınızı ölçün; bir not defterine haftada kaç saat, internetteki hangi etkinliğe ne kadar zaman ayırdığınızı not etmek, internette geçirdiğiniz süreyi somut olarak görmeye ve azaltmak için gerçekçi planlar yapmanıza yardımcı olabilir.

*Zamanı etkili kullanma tekniklerini deneyin; her zaman yapmak istediğiniz bir etkinlik veya hobiye düşünün. Normalde interneti kullandığınız saatlere bu etkinliği/etkinlikleri yerleştirmeye çalışın. Böylelikle keyif aldığınız bir başka etkinlik uğraşırken, daha az internette olma isteği duyabilirsiniz ve aynı saatleri kullanacağınız için, kazandığınız internet alışkanlığınızdan daha rahat kurtulabilirsiniz. Programınızda, interneti kullanmak için belli bir süre ayırın. İnternet için ayırdığınız sürenin peşine, yapmanız gereken somut başka bir etkinlik koyun. İnternette kalkma vaktinizi haber vermesi için, saat kurmayı da deneyebilirsiniz. Programınızda internet için

zaman ayırırken gerçekçi hedefler koymaya özen gösterin.

*Gerçek dünyadan destek alın; internet bağımlıları genelde arkadaş ve/veya aileleri ile ilişkilerini asgari düzeye çekmişlerdir ve internet dışındaki etkinliklere pek fazla zaman ayırmazlar. Yeniden, sevdiğinizle beraber yeni yaşantılar/etkinlikler planlayabilirsiniz.

*Bağımlılığınızın tetikleyicilerinin farkına varın; bilgisayara yöneldiğinizde duygularınızın farkına varmak için şu cümleyi tamamlayın: İnternete girmeden önce kendimi... .. hissediyordum. Bazı tipik cevaplar, sıkın, yalnız, üzgün, stresli, kızgın olabilir. Bu duygularınızın farkına vararak, hangi duygularınızın sizi internet kullanmaya sevk ettiğini fark edebilirsiniz. Bundan sonra, bir de şu cümleyi tamamlayın: İnternette, hoşlandığım bir etkinlik uğraşırken kendimi... .. hissediyorum. Bazı tipik cevaplar; rahatlamış, mutlu, başarılı, heyecanlı, sakin olabilir. Bu iki cümlede belirttiğiniz, internete girmeden önce ve girdikten sonraki duygularınızın farkına varmak; sizin neden kaçtığınız ve neye ulaşmayı ümit ettiğiniz konusunda ipucu vermektedir. Bu tetikleyicilere bağlı olarak, interneti kullanmaya karar verdiğiniz her an, sizin için seçim anıdır. İnternet kullanımınızı en aza indirmek konusunda çalışırken internete girdiğinizde hissettiğiniz olumlu duyguları hissettirecek veya girmeden önceki olumsuz duygularla baş etmenizi sağlayacak yeni etkinlikleri internet kullanımının yerine koymada, bu seçim noktaları önemli bir rol oynayacaktır.

*Yanınızda hatırlatıcı olumlu kartlar taşıyın; internete bağımlılığınıza bağlı olarak yaşadığınız 5 büyük problemi ve interneti kullanma yoğunluğunuzu azaltmanın getireceği 5 faydayı farklı kartlar üzerine yazın ve yanınızda taşıyın. Daha sağlıklı veya verimli bir şey yapmak yerine interneti kullanmayı tercih ettiğiniz her seçim anında çıkarıp; bu kartları gözden geçirip tekrar düşünün.

*Hedefinize ulaşmak için somut adımlar atın; her davranış değişikliğinde olduğu gibi internet kullanımınızı azaltmak istiyorsanız, aşamaları olan somut bir eylem planı yapmaya özen gösterin. Örneğin, uykunuzu yeteri kadar alamıyorsanız; bilgisayarınızı 02.00'de kapatmak yerine 24.00'de kapatmayı hedefleyin ve buna uymaya çalışın.

Kendinize karşı sabırlı olun çünkü bir alışkanlığı yıkıp yerine yerisini koymak zaman alabilir.

Oğuzhan CEBECİ
PDR Öğretmeni

Pİ SAYISI REKORU

Bir Japon psikiyatr, virgülden sonrası sonsuza giden pi sayısının 83 bin 431 basamağını ezberden okuyarak bir rekor kırdı.

Pi sayısı dairenin alanını ve çevresini bulmaya yarayan matematiksel bir değer. Ancak rakam sanıldığı kadar masum değil, pi sayısının virgülden sonrası sonsuza kadar uzuyor. Japonya'da bir psikiyatr pi sayısının virgülden sonraki 83 bin 431

basamağını ezberle saymayı başardı. Japon gazetelerinde yer alan habere göre, 50 yaşındaki Akira Haraguchi bunu trans haline geçerek başarıyor.

Dairenin çevresi ve alanının hesaplanmasında kullanılan pi sayısı, ilk Eski Mısır ve Babil'de ortaya atılmıştı. Daha sonra Sirakuzalı Arşimet M.Ö. 200' de pi sayısını 3.14 olarak tespit etmişti.

Pi sayısı her ne kadar 3.14 olarak kabul edilse de aslında sonsuza gidiyor. Sayının şimdiye dek 200 milyon basamağı resmi olarak hesaplandı. Tokyo Üniversitesi uzmanları 2002'de süper bilgisayar yardımıyla pi sayısının virgülden sonraki 1.24 trilyonuncu basamağına ulaşmıştı.

GOOGOLNEDİR?

1 den sonra 100 sıfır yazılarak elde edilen sayıya bu ad verilmiştir (yani, 10^{100}). Şimdiye kadar isimlendirilen en büyük sayılardan biridir. Googol-plex googoldan da büyük bir sayıdır. Bir googolplex 1 den sonra bir googol sıfır yazılarak elde edilen sayıdır. Bu sayıyı yazmak için Dünya-Ay arası uzaklığın yetmeyeceğini iddia edenler var.

MATEMATİK ÜZERİNE

Gelin sizi biraz matematikten bahsedeyim. Matematik, sayma, ölçme, cisimlerin şekillerini tanımlama gibi temel işlemlerden ortaya çıkan ve yapı, düzen ilişkileri inceleyen bilim dalı.

Mantıksal irdeleme ve nicel hesaplamaları konu alan matematik, idealleştirme ve soyutlamaya dayanır. 17. yüzyılın sonrasında fiziksel bilimler ve teknolojinin vazgeçilmez bir durumuna gelen matematik, günümüzde hemen her alanda kullanılmaktadır.

Matematiğin tarihçesi mi? Bu muhteşem sanatın ne zaman, nerede başladığı hakkında kesin bir şey söylemek doğru değil. Ama bulgulara dayanarak matematiğin M.Ö. 2000-3000 yılları arasında Mısır ve Mezopotamya'da başladığını söyleyebiliriz. Sebebi de Nil Nehri'nin taşarak verimli arazilerin sınırlarını belirsizleştirmesidir. Buna çözüm olarak da, matematik ve geometri ortaya çıkmıştır.

Gelelim biz öğrencilerin hayatındaki matematiğe. Birçok öğrenci arkadaşım, bu sanatı bir ders olarak görmekte. Bana kalırsa matematiği eğlenceli bir hale getirmek de, bir işkenceye dönüştürmek de bizim elimizde. Yapılması gerekenler mi?

Bir soruyu çözerken, ilk önce sorunun size neler söylediğini anlayın.

- § Soruyla sohbet içerisinde olun. Sorunun ne söylediğini anladıktan sonra, ona vereceğiniz cevabı (çözümü) düşünün.
- § Cevabı bulduktan sonra da, onunla konuşun yani işlemi yapın.
- § Soruları çözerken anlayamadığınız yeri mutlaka not alın. Çözdüğünüz fakat bu çözüme zorlanarak ulaştığınız sorularda, bu tipte işlemler yaparak konunun pekişmesini sağlayın. Konuları işledikten sonra pekiştirmek için sorular çözün.
- § Mutlaka sorgulayıcı olun. İşlemlerin nasıl yapıldığını mutlaka anlayın. Yarım olarak anlaşılan sorular ve konular ileride unutulur.
- § Matematik dersinden asla korkmayın. Çünkü önyargılarınız ve korkularınız, gerçekleri görmenizi engeller.
- § Matematik dersi bir ezber dersi değildir. Hiçbir soru tipini, şeklini, kuralını ezberlemeyin, öğrenmeye çalışın.
- § Öğrenmek için de bol bol soru çözün.

İşte bunları yaptıktan sonra, matematiğin eğlenceli dünyasına katılacaksınız.

Matematiğin yine de zor olduğunu söyleyen dostlarıma ünlü fizikçi Albert Einstein'ın çok hoşuma giden bir sözle cevap vermek istiyorum. 'Matematik konusunda çektiğiniz zorluklar sizi endişelendirmesin, sizi temin ederim ki benimkiler daha fazla.'

Ben matematikle uğraşır da başaramayacak insan olmadığı düşüncesindeyim Matematiği anlamak için, çevrenize dikkatli bakmanız yeterli. Her ayrıntıda matematikten bir iz bulacaksınız...

7,13 VE 19 İLE BÖLÜNEBİLME KURALLARI

Ondalık şekliyle verilmiş bir tam sayının 2, 3, 4, 5, 9,10 ve 11'e bölünebilirliği hakkında kolay yöntemler yaygınlık kazanmıştır. Burada aynı işi 7, 13 ve 19 için yapacağız.

19'a bölünebilme:

Verilen, n basamaklı bir x sayısının 19'a bölünebilmesi x'in son hanesinin 2 ile çarpılarak x'in son hanesi atılarak elde edilen sayıya eklenmesinden oluşan sayının 19'a bölünebilmesi ile eşdeğerdir.

Örnek olarak 10279 sayısının 19'a bölünebilirliğine bakalım.

$$1027 + (2).9 = 10279 + 18 \\ = 1045$$

$$104 + (2).5 = 104 + 10 \\ = 114$$

$$11 + (2).4 = 11 + 19$$

Yani, 10279 sayısı 19'a bölünebilir.

19 için kullanılan 2 sayısının yerine 13 için 4 ve 7 için de -2 sayıları kullanılmalı. Yani, bir sayının 13'e bölünebilmesi için, sayının son hanesinin 4 ile çarpılarak geri kalan kısmına eklenmesiyle oluşan yeni sayının 13'e bölünebilmesi; 7'ye bölünebilmesi için de son hanesinin 2 ile çarpılarak geri kalandan çıkarılmasıyla oluşan sayının 7'ye bölünebilmesi gerekir.

Örneğin 4751 sayısının 7'ye bölünebilirliğine bakalım.

$$475 - (2).1 = 473$$

$$47 - (2).3 = 41$$

41 sayısı 7'ye bölünemez, o halde 4751 sayısı da 7'ye bölünemez.

Bu örneklerle bir genellemeye varılabilir mi?

Bu konuda, Matematik Dünyası, Sayı 3'te Fahrettin Akbulut'un "Bölünebilmede Yeni Yöntemler" makalesini okumanızı öneririz.

SORULAR

1-Uzadıkça kısalan şey nedir?

2-Ali, sepetteki elmaların yarısını ve bir yarım elmayı Ayşe'ye; sonra kalan elmaların yarısını ve bir yarım elmayı Ahmet'e ve yine kalan elmaların yarısını ve bir yarım elmayı da Hasan' a veriyor. Sonuçta sepette sadece bir elma kaldığına göre başlangıçta kaç elma vardı?

Not: Elmalar bölünmeden paylaşılıyor.

3- Bir avcı otobüse binmek ister. Yalnız, otobüse boyutları en fazla 1m olan eşyalar alınmaktadır. Avcının tüfeği ise 1,5 m'dir. Tüfeğin şeklini bozmamak şartı ile otobüse nasıl biner?

4-Bir tabakta 7 tane portakal var. Bu portakalları, 7 çocuğa birer tane bütün portakal vererek paylaştırın ve hâlâ tabakta bir portakal kalsın?

5- Dünyanın çevresini ekvatorдан geçecek şekilde bir ip ile bağladığımızı kabul edelim.(yaklaşık 40 bin km.) Bu ipi her noktadan 1m havada tutabilmek için, ne kadar daha ip ilave etmeliyiz?

6-6 adet kibrit çöpü ile 4 adet 'eşkenar üçgeni' nasıl elde edebiliriz?

7- Bir duvarın üzerinde 5 adet kuş duruyor. O sırada oradan geçmekte olan bir avcı, tüfeğini ateşleyip ikisini vuruyor. Geriye kaç kuş kalır? (Cevap 'hiç' değil)

8- İki kişi yolda karşılaşıyorlar. Küçük olan, Büyüğün öz oğludur. Ancak büyük olan küçüğün babası değildir. Bu nasıl olur?

9- Bir çocuk, 7 elmanın ikisi hariç hepsini yerse, kaç elma kalır?

10- Bir satranç tahtasında kaç tane 'kare' vardır? (64 değil!)

11- Yılın kaç ayında 'otuz' gün vardır?

12- Ali ile Veli 100 metre yarışı yapıyorlar. Ali, Veli'yi 5 metre farkla geçiyor. Yani Ali yarışı bitirdiğinde Veli 95. metrededir. Tekrar yarışmaya karar veriyorlar. Fakat bu sefer Ali, başlangıç çizgisinden 5 metre geriden başlıyor. Aynı hızla koştuklarını kabul edersek bu yarışı kim kazanır?

13- B - İ - Ü - D - ?

Soru işareti yerine hangi harf gelmelidir?

14- A, B, C, D VE E birbirlerinden ve sıfırdan farklı tamsayılardır.

ABCDE x 4 = EDCBA ise A=? B=? C=? D=? E=?

15- 2 + 2 + 2 = 244 Bir işareti değiştirerek eşitliği sağlayın.

16- Bir tüccar, sattığı mala %10 zam yapar. Ancak zamdan sonra satışlar düşmeye başlar. Fiyatı, yeni fiyatın %10 altına çeker. İlk duruma göre kârda mıdır, zararda mıdır?

17- Üç kedi, üç fareyi üç dakikada yakalarsa dokuz kedi, dokuz fareyi kaç dakikada yakalar?

18- 2 - 8 - 18 - 32 - 50 - ?

19- Bir tartı aletinde iki kutu ayrı ayrı tartılıyor. İlk kutu 5kg, ikinci kutu da 6kg geliyor. İki kutu beraber tartıldığında ise ibre, 12kg'ı gösteriyor. Yanlış tartıldığı belli olan kutuların gerçek ağırlıkları nedir?

20- Bir kalem ve bir silginin toplam fiyatı 110 TL'dir. Kalem, silgiden 100 TL daha pahalı olduğuna göre her biri kaç liradır? (Cevabı akıldan veriniz)

Matematik Sevenler Kulübü, her hafta sorduğu matematik sorularıyla etkinliklerine devam ediyor. Soruyu doğru yanıtlayan en hızlı öğrenciyi ödüllendiriyor.

Nilsuhan ER

Matematik Kulübü Başkanı

Okuluma, öğretmenlerime, 2011 yılı mezunlarına...

Okulum,

Kapıdan içeriye girdiğim ilk güne gidiyorum şuan. Çok mutsuz girdim o kapıdan içeri. Herkes biliyor ya sana gelmeyi hiç istemedi yüreğim. Alışmakta hiç kolay olmadı zaten o gün sana geldiğim için çok mutsuzdum. Bugün de ayrılık zamanı geldiği için.

Her şeye rağmen dört yıl kucağını açtın bize. Sana bazen kızdık, bazen sinirlendik hatta sana gelmek istemedik çoğu zaman. İnsan giderken anlanmış geride kalanların kıymetini. Ben anlıyorum yavaş yavaş.

Buraya geldiğimizde birer çocuktuk hepimiz. Bazen fazla cesur, bazen fazla mahcup. İlk zamanlar yabancıydık bu binaya, oturduğumuz sıralara, karşımızdaki yüzlere... Yıllar içinde hepimiz birer ev sahibi olduk. Oturduğumuz sıralar küçük dünyalarımız, o yabancı yüzler ise ailemiz.

Söylemeyi görev bildiğim birkaç şey var:
Öğretmelerim,

Bizlerin iyiliği için elinizden gelen her şeyi yaptınız. Çocuklarınızı yetiştirirken gösterdiğiniz özeni, bizleri yetiştirirken de gösterdiniz. Bazılarınızın ise çocukları bizler olduk. Hepinize sonsuz teşekkürler. Emeginize sağlık. Umarım hiçbirimiz, yüzünüzü kara çıkarmayız.
Dönem Arkadaşlarım,

Hepimiz bu okulu okul yapan, Toki Anadolu Lisesi olmasını sağlayan çok değerli bireyleriz. Herkesin yolu, çok ama çok açık olsun. Umarım yıllar sonra, herkes istediği yerde olur.
12 TM- A, 12FEN -A, 12FEN -B, 12FEN -C
Eminim unutulmayacağız.

9. ,10. ,11. Sınıflar... Son sözüm sizlere... Çok şeyler yaşadığımız, her metrekaresinde izlerimizin olduğu sınıflarımızı, okulumuzu, çok değerli öğretmenlerimizi sizlere emanet edip gidiyoruz. Kıymetlerini bilin. Hak ettikleri değerleri gösterin onlara...

Gizem Demir
12 TM-A

MÜHENDİS CANLILAR VE BİYOMİMETİK

BİYOMİMETİK NEDİR?

Gerek Biyomimetik, gerekse Biyomimikri doğadaki modelleri inceleyen, sonra da bu tasarımları taklit ederek veya bunlardan ilham alarak insanların problemlerine çözüm getirmeyi amaçlayan yeni bilim dallarıdır.

Biyomimetik, insanların doğada bulunan sistemleri taklit ederek yaptıkları maddelerin, aletlerin, mekanizma ve sistemlerin tümünü ifade eden bir terimdir. Doğadaki tasarımlar örnek alınarak yapılan aletlere, özellikle nanoteknoloji, robot teknolojisi, yapay zekâ (AI), tıbbi endüstri ve askeri donanım gibi alanlarda kullanılmak için gerek duyulmaktadır.

Biyomimikrinin ana teması doğadan model, ölçü ve akıl olarak öğrenecek çok şeyimiz olduğudur. Bu araştırmacıların ortak noktası, doğadaki tasarımlara saygı göstermeleri ve insanların karşılaştıkları problemlerin çözümünde bunları kullanarak ilham almalarıdır. Biyotaklit, doğadan öğrenmenin bir yoludur.

EN İYİ UÇUŞ MAKİNELERİ
KUŞLAR

En iyi uçuş makinesi hangisidir? Skorsky helikopteri mi, Boeing 747 yolcu uçağı mı, yoksa F-18 savaş uçağı mı?

Aeorodinamik bir yapıya sahip olan kuşla kıyaslandığı zaman en gelişmiş hava aracı bile sadece kabataslak bir kopyadan öteye geçmez. Bütün çabalara rağmen kuşlara yaklaşamadığımızı söyleyebiliriz. Siz hiç iniş sırasında infilak eden ya da parçalanmış bir kuş gördünüz mü? Ya da uçarken gövdeye olan bağlantıları zayıfladığı için kanadı düşen bir kuş?

Kuşlardaki tasarımların havacılığın gelişmesinde çok büyük etkileri vardır. Nitekim uçağın mucidi olarak kabul edilen Wright kardeşler, Kittyhawk adındaki uçaklarının kanatlarını yaparken akbaba kanatlarının tasarımını örnek almışlardır.

Kuşlar daha pek çok bakımdan da uçaklardan çok ileridir. Örneğin kuzgun, güvercin gibi kuşlar havada takla atabilirken, arı kuşları havada asılı kalabilirler. Havada uçarken fikir değiştirerek ani bir hareketle bir dala konabilirler. Uçaklar ise bu tarz manevralar yapamazlar.

KENDİNİ SÜREKLİ TEMİZ TUTAN LOTUS BİTKİSİ

Lotus bitkisi (beyaz nilüfer), çamurlu ve kirli ortamlarda yetişir. Buna rağmen bitkinin yaprakları sürekli temizdir. Çünkü bitki, üzerine en ufak bir toz zerresi geldiğinde hemen yapraklarını sallayarak toz taneciklerini belli noktalara doğru iter. Yaprığın üzerine düşen yağmur damlaları da bu noktalara doğru yönlendirilir ve buradaki tozları süpürmesi sağlanır.

Lotus bitkisinin bu özelliği, yeni bir bina yüzeyinin dizaynı için araştırmacılara ufuk açmıştır. Bunun üzerine araştırmacılar lotusun yaprağı gibi, yağmur sularını kullanarak üzerindeki kiri temizleyen bina yüzeyleri üzerinde çalışmaya başlamışlar, cephe kaplama malzemesini üretmişlerdir.

KİMYA MÜHENDİSİ BEZUAR
KEÇİLERİ

Bezuar keçisi dimdik, duvar gibi kayalara tırmanabilen bir keçi türüdür. Tırnak altlarının pürüzlü olması ve ayaklarının altındaki yumuşak yastıklar bu canlıların çevik hareketlerini kolaylaştırır. Ancak bu keçi türünü ilginç kılan asıl nokta sahip oldukları şaşırtıcı kimya bilgileridir. İsimleri Farsçada ilaç anlamına gelen bir kelimedenden türemiş olan Bezuar keçileri kendi kendilerini tedavi etme konusunda uzmandırlar.

Bezuar keçisi ne zaman bir yılan tarafından ısırılrsa hemen yaşadığı çevrede yetişen sütleğen bitkisi türlerinden birini yemeye başlar.

Bu son derece hayret verici bir davranıştır. Çünkü gerçekten de sütleğen sıvısında bulunan "öforbon" maddesi, kana karışan yılan zehirini etkisiz hale getirmektedir.

ASİT FABRİKASI KURAN
KARINCALAR

Karıncaların vücutlarında, formik asit (H₂CO₂) isimli kimyasal maddeyi üreten bezler vardır. Karıncalar anti-biyotik etkisine sahip bu maddeyi düzenli olarak vücutlarına sürerler. Bu şekilde hem yuvalarında hem de kendi üzerlerinde bakteri ve mantar oluşumunu engellemiş olurlar.

Bazı kuş türleri de karıncalardaki bu asidi kullanırlar. Sık sık karınca tepelerine gidip, karıncaların tüylerinin arasında dolaşmalarına izin vererek, üzerlerindeki tüm parazitlerden kurtulmuş olur.

BİYOKİMYA FABRİKASI SAHİBİ
KOALALAR

Okaliptüste güçlü kokulu yağlar, fenolik bileşimler ve birçok memeli için yenilemez hatta zehirli olan siyanür niteliğinde maddeler de bulunur. Başka hayvanlar için zararlı olan bu maddeler koalanın vücudunda zehir etkisini kaybeder. Çünkü koalanın sindirim

sistemi çok farklıdır.

Körbağrsak koalanın sindirim sisteminin en ilginç parçasıdır. Yaprakların sindirim sisteminden geçişi burada geciktirilir. Bu gecikme sayesinde körbağrsaklardaki mikro organizmalar faaliyete geçerek selülozu koalanın faydalanacağı hale getirirler. Bu haliyle koalanın kör bağırsağı biyokimyasal bir fabrikaya benzetilebilir. Selüloz bu fabrikada işlenirken, yağlar ve zehirli niteliğe sahip kimyasallar (fenol bileşikleri) başka bir fabrikada yani karaciğerde süzülme uğrayarak etkisiz hale gelirler.

YERDEN BEZELYE TOPLAYAN MEKANİK MÜHENDİSLERİ

Fillerin hortumu çok fazla işleve sahiptir. Fil, bir yandan hortumu ile söktüğü büyük bir ağacın gövdesini taşıyabilirken, öte yandan bir bezelye tanesini yerden alıp ağzına atabilir. Ayrıca yıkanmak ya da su içmek için 4 litre suyu hortumunda taşıyabilir ve suyu bir fiskeye

gibi havaya püskürtebilir. Yerine göre bir haberleşme aracı gibi kullanarak sürüsünü toplayabilir veya onları kaçmaları için uyarabilir.

Bilgisayar ve elektronik teknolojisi günümüzde büyük ilerlemeler kaydetmiştir. Buna karşın; bir filin hortumunda olduğu gibi hem bir vinç kadar güçlü hem de bezelyeyi tutabilecek kadar hassas işleri aynı anda yapabilen makineler ya da robotlar henüz üretilmemiştir.

ÜSTÜN UÇUŞ TEKNİĞİYLE SİVRİSİNEK

Sivrisinek kanatlarını saniyede yaklaşık 500 defa çırpar. Bu yüzden kanatların sesi insan tarafından bir vızıltı olarak algılanır. İnsana imkânsız gibi gelen bu rakam çok hassas ölçümler sonucunda elde edilmiştir ve gerçekten de şaşılacak bir rakamdır.

Büyüklüğü kendi vücudunun büyüklüğüne yakın olan kanatlarını saniyede 500 defa çırpabilmek için, sivrisineğin çok fazla oksijene ihtiyacı vardır. İşte bu yüzden, sivrisineğin solunum sistemi tam da bu ihtiyacı karşılayacak şekilde yaratılmıştır. Solunum sistemi hemen hemen her hücreye ulaşan özel bir solunum borusundan oluşur. Bu boru doğrudan dışarıdaki havaya bağlı olduğundan, hücreler oksijen alışverişini aracı bir madde olmaksızın yaparlar. Artık maddeler de bu borular sayesinde hücrelerden atmosfere verilirler. İşte bu yüzden, sivrisinek bir dakika içinde binlerce defa kanat çırpar ve hiç yorulmaz.

Sivrisinek, helikopter ve uçaktan çok daha üstün uçuş özelliklerine sahip kusursuz bir makine gibidir. Bir uçağın veya helikopterin uçabilmesi için, özel olarak rafine edilmiş yakıtlar kullanılır. Oysa sivrisinek bütün enerjisini yediği bitki özlerinden alır. Uçaklar ve helikopterler her uçuş öncesinde bakımdan geçirilir, motor parçaları yenilenir. Sivrisinek ise, sırtındaki kasların gücü sayesinde uçar ve hiçbir problemle karşılaşmaz.

Arı kuşlarının 10 gramdan daha az bir yakıtla Meksika Körfezi'ni geçebilmeleri, Yusufçukların en iyi helikopterlerden bile daha iyi manevra yapabilmeleri, Yarasanın çok-frekanslı ileticisinin, insanların yaptığı radarlardan daha verimli ve duyarlı çalışması, Balinaların ve penguenlerin oksijen tüpü kullanmadan dalmaları, DNA sarmalının bilgi depolama kapasitesi, Yaprakların fotosentez işlemi ile, yılda 300 milyar ton şeker üretimi yaparak dünyanın en büyük kimyasal işlemi gerçekleştirilmesi...

Yukarıda sadece birkaç örneğine yer verdiğimiz, doğadaki bu mekanizma ve tasarımlar, teknolojinin birçok alanını zenginleştirme potansiyeline sahiptir. Bilgi birikimimizin artması ve teknolojik imkânların gelişmesi ile birlikte bu potansiyel her geçen gün daha da ortaya çıkmaktadır.

- Doğadaki tasarımlar;
- En az malzeme ve enerji ile en fazla verim almaları,
- Kendi kendilerini onarma özellikleri,
- Geri-dönüşümlü ve doğa-dostu olmaları,
- Sessiz çalışmaları,

Estetik, dayanıklı ve uzun ömürlü olmaları bakımından teknolojik çalışmalara örnek teşkil ederler.

Doğadaki tasarımlar, çok ileri bir teknolojiye ufuk açmaktadır.

İclal Sena GEZER 10/E

OKSİJENLİ SOLUNUMUN(OKSİ'NİN) MACERALARI-1

Zaman zaman içinde, bir şehirde, sesi çok güzel bir çocuk yaşamış. Ailesi onun okumasını istemiş ama o, pek başarılı bir öğrenci değilmiş Sesinin güzel olduğunu söylermiş. Bir gün hayallerine kulak vermiş, sesini dinleteceği insanları aramaya başlamış. En sonunda, üç yerde karar kılmış. Biri Glikoliz Plak Şirketi, diğeri Krebs Plak Şirketi, en sonuncusu ise ETS Plak Şirketiymiş.

İlk olarak Sitoplazma şehrindeki Glikoliz Plak Şirketine gitmiş. Kapıda onu bir güvenlik görevlisi karşılamış. Güvenliğe burada bulunmasının sebebinin anlatmış. Güvenlik de solunuma gerekli belgeleri getirip getirmediğini sormuş.

Solunum:

- Ben getireceğim belgeleri bilmiyorum, ne getireceğim, demiş.

- Güvenlik:

- 1 tane glikoz, 2 ATP, bir tane de NAD getirmelisiniz, demiş.

Oksijenli solunum neler getireceğini öğrenmiş ve oradan ayrılmış.

Bir süre sonra tekrar gelmiş.

-Belgeler hazır, şimdi ne yapacağım?

Güvenlik:

-Tamam, şimdi girebilirsiniz. Bol şanslar.

Oksijenli Solunum yetkilinin odasına girmiş. Onu dinleyecek adam sormuş:

- Adınız?

- "Oksijenli"

- Soyadınız?

-Peki. Hadi dinleyelim sesinizi. Beğenirsek sizi diğer şirketimiz olan Krebs'e göndeririz.

Oksijenli Solunum başlamış şarkısını söylemeye. Adam Solunum'un sesini beğenmiş.

- Sesiniz iyi. Muhasebeden size 2 piruvat, 4ATP, 2 NADH 2 versinler; bu adrese gidin, demiş. Solunum adresi alıp yola düşmüş.

Oksijenli Solunum, Mitokondri Şehri'nin Matriks Semtindeki Krebs Plak Şirketine ulaşmış. Orada da birkaç belge istemişler. Oksijenli Solunum bu belgelerin ne olduğunu sormuş. Güvenlik:

- 6 su, 2 FAD, 6 tane de NAD getirmelisiniz, demiş.

Oksijenli Solunum, belgeleri getirmeye gitmiş.

Aradan biraz zaman geçmiş. Oksijenli Solunum belgeleri alıp gelmiş. Güvenlik Solunum'u içeri almış. Solunum Krebs'te sesini dinletmiş; onu beğenmişler. 6 NADH2, 2 FADH2, 2 ATP ve 4CO2 vermişler ve ETS'ye göndermişler.

Oksijenli Solunum, düşmüş yola. Krista'ya ulaşmış. Burada elinde bulunan 10 NADH2 ve 2FADH2'yi bozdurmuş. 34 ATP'si olmuş. Zaten daha önce de Glikoliz Plak Şirketine 4 ATP'si, Krebs Plak Şirketine de 2 ATP'si varmış. 38 ATP'sini alarak evinin yolunu tutmuş.

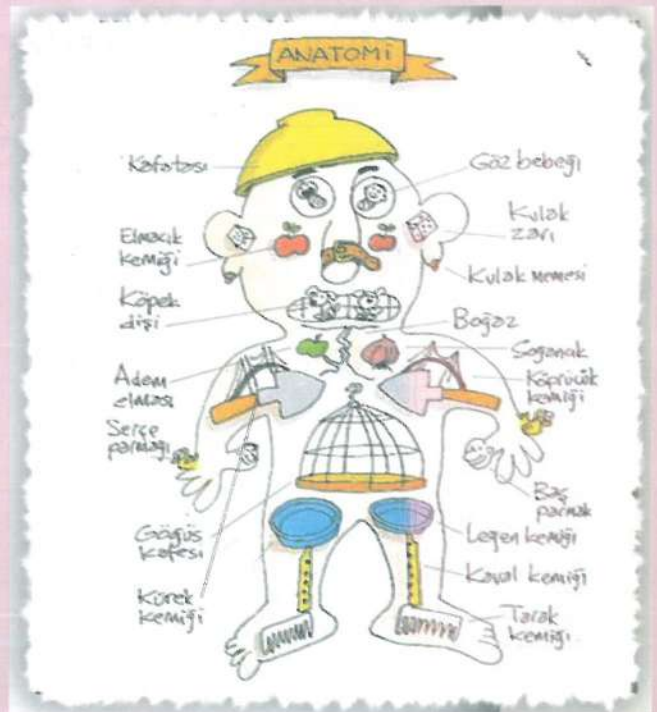
Ailesi onu görünce çok sevinmiş. Oksijenli Solunum, kazandığı ATP'lerin bir kısmını ailesine vermiş. Demiştik ya, Oksijenli Solunum çok başarılı bir öğrenci değilmiş, diye. Bu olanları uzun saçlı, uzun boylu biyoloji öğretmeni ile paylaşmış. Öğretmeni:

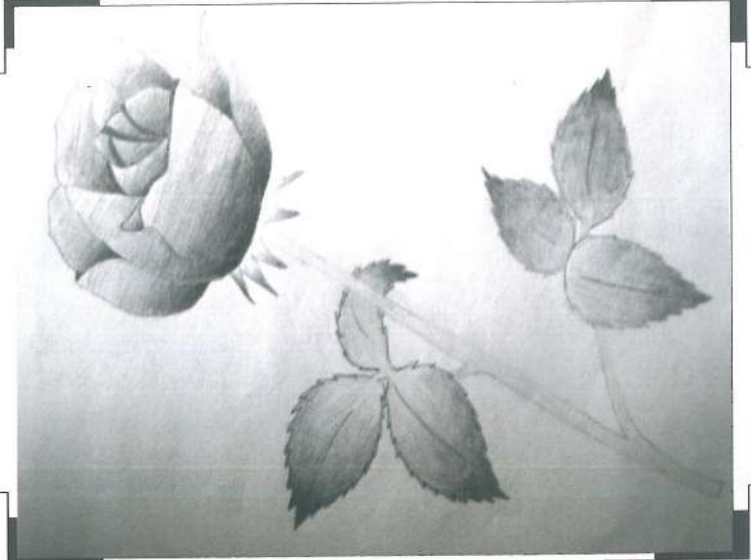
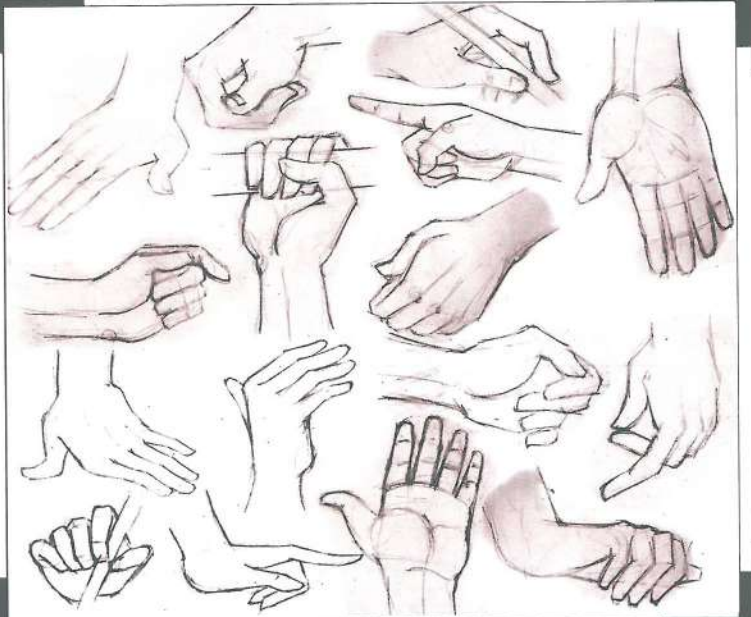
- Bu macera sana çok şey öğretmiş. Görüyorum ki, Biyoloji dersine ilgin artmış. Bence sen; bundan sonra çok çalış. Bir yandan da müzikle uğraşmaya devam et, demiş.

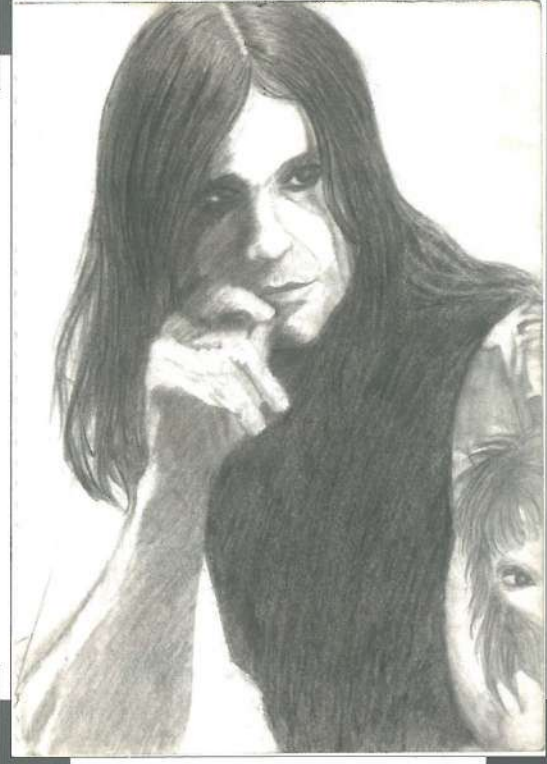
Oksijenli Solunum, öğretmeninin söylediklerine hak vermiş. ATP'lerinin bir kısmını, ileride okul masrafları için kullanacakmış... Oksijenli Solunum hayatını başarılı ve müzikli bir şekilde sürdürmüştü.

Oksi'nin yeni maceralarında görüşmek üzere.

Barış KAYIHAN 10/D

Ayşe Nur AYDEMİR
Baran Berk KELEŞ
Utku Mert DEĞİRMENCİ

Almanca, Avrupa'da yaygın olarak konuşulan bir dildir. Almanca, Avusturya, Almanya, Lienchtenstein ve İsviçre'nin resmi dilidir. Polonya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Romanya, Rusya, Belçika ve Lüksemburg'ta da yaygın olarak konuşulmaktadır. Kuzey İtalya ve Doğu Fransa'da 120 milyondan çok insan tarafından konuşulmaktadır. (Dünyada 180 milyon kişi)

Avrupa Birliği ve Yeni Orta ve Doğu Avrupa Ekonomisinde kilit dil, beşeri bilimlerin vazgeçilmez referans dili, Avrupa Birliğinde en çok konuşulan dil Almancadır.

Türkiye ve Almanya arasında çok güçlü bir ekonomik bağ vardır. Türkiye'ye en fazla turist Almanya'dan gelmektedir. Almanca konuşabilen personele, her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Almanca konuşmak iş bulmanızı neredeyse garantiler.

Almanca dünyadaki en önemli kültürel dillerinden biridir. Dünyada yayımlanan kitapların %10'u Alman dilinde yazılmıştır. Yayımlanan kitapların beşte biri, halen Almanca olarak basılıyor. Almanca okuyabilen kişi Avrupa'nın en büyük kültürlerinden birinin de kapısını açmış olmaktadır. Almanya, bilimsel makale sayısı bakımından dünyada ikincisidir.

Almanca okuyabilen sadece Goethe, Nietzsche, Kafka, Bach, Beethoven, Freud ve Einstein'in eserlerini daha iyi anlamakla kalmayıp, sanal dünyada da daha avantajlı duruma gelir. İnternette Almanca İngilizceden sonra ikinci sırada yer almaktadır.

Dünya çapında 20 milyonu aşkın insan Almancayı birinci veya ikinci yabancı dil olarak öğrenmektedir.

Almanya Türkiye'nin en çok göç verdiği ülkedir. Almanya'da yeni çıkan göç yasası ve yenilenen aile birleşimi vize prosedürleri neticesinde Almanca öğrenmek evliliğin ve aile kurmanın ilk şartı olmuştur.

Almanca konuşan kişi, 125 milyon Avrupalıyla iletişim kurabilir. Ayrıca, Almanya'nın bir Sanayi Devi ve AB'nin en güçlü, en etkili ve lokomotif ülkesi olduğunu da unutmamak gerekir. Avrupa Birliği'nde en belirleyici siyasi güç olan Almanya, ekonomideki genişlemesiyle de Avrupa'nın ve Türkiye'nin yakın geleceği için her zaman çok önemli bir noktada bulunacaktır.

Yüksek öğrenim açısından Almanya cazip bir ülkedir. Almanca bilenler için Almanya'da yüksek öğrenim çok çeşitli fırsatlar sunulmaktadır. 2 yıl içerisinde İstanbul'da Alman-Türk Üniversitesi kurulması düşünülmektedir.

Dünyanın hiç bir ülkesinde Almanya'daki kadar Türk üniversite öğrencisi bulunmamaktadır (yaklaşık 25.000 kişi). Bunun için bir dizi geçerli neden de vardır:

- Alman üniversiteleri öğrenim ücreti talep etmemektedir.
- Uluslararası mezuniyetler sunulmaktadır.
- Mühendislik veya kimya gibi öğrenim alanlarının kalitesi bütün dünyada fevkalade bir şöhrete sahiptir.

Almanca aşağıdaki sahalarda kariyer hedefleyenler için idealdir: Astronomi, sanat tarihi, biyokimya, biyomedikal fizik, botanik, kimya, dizayn, mühendislik, film çalışmaları, genetik, linguistik, bilimsel metodoloji ve mantık, moleküler biyoloji, müzik, yakın doğu çalışmaları, felsefe, fizik, psikoloji, ilahiyat ve zooloji...

Almanca öğrenmek, diğer yabancı dillerden daha zor değildir. Yabancı dil öğrenmek de zor değildir. Ancak uzun bir süreçtir. Bugünden yarına gerçekleşmez. Sabır ve süreklilik, çaba ister. Yabancı dil bilmenin birçok avantajının yanında, çok keyifli bir şey olduğunu söylemek de mümkündür. Farklı kültürler tanımak, onlarla iletişim kurabilmek ve hatta yazılan eserleri orijinal dilinde okuyabilmek keyifli olduğu kadar insanın kendisini daha zengin ve ayrıcalıklı hissetmesini sağlayacaktır. Bu bağlamda "Bir Dil, Bir İNSAN" sözü çok yerinde ve anlamlıdır.

Ayşe SONAR

Almanca Öğretmeni

MUTLULUĞUN SIRRI

On yıldır binicilik sporu yapıyorum. Benim için spordan çok bir yaşam tarzı ... Ayrıca zor günlerimde bana iyi gelen tek şey at binmek.

Herkes aynı duyguyu hisseder mi bilmiyorum ama bana anlatılmaz bir huzur ve mutluluk veriyor. Atınızla her hareketinizin bir uyum içinde olması -eğer başarabiliyorsanız- sizde güven ve başarımlık hissi yaratıyor.

Bir de atınızı anlamak var tabii ... Öyle ki, arazide gezinirken atınızın vereceği en ufak bir tepkiyi; önceden sezebiliyorsunuz ve hatta çoğu zaman onunla korkuyor, onunla heyecanlanıyorsunuz. Onu sakinleştirmek de, sizin elinizde tabii ... Onun yumuşacık boynunu ve ipeksi yelelerini okşarken, atınızın nefes alış verişlerinin yavaşladığını, rahatladığını hissediyorsunuz.

En güzeli de atınızla dört nal yapıp, engel atlamak. O koşarken, nemli toprakta çıkan nal seslerini işitiyorsunuz. Sanki ritim tutturmuş gibi ... Hele engel atlamak, en büyüleyicisi o işte. Her engelde atın sıçrayışı ve havada belki saniye bile sürmeyen süzülüşü ... O saliselik anda, her defasında nefesiniz kesilir. Adrenalininiz yükselir. En keyiflisi budur işte.

At sevgisini unutmamak gerekir. Ahırın önüne gittiğinizde atınız sizi tanır. Güzel kafasını çıkarıp, size yumuşacık burnunu değdirdiğinde onun sevgisini hissedersiniz ve bu dünyalara bedeldir.

İşte at binmek ve at sevgisi böyle bir şey. Umarım, herkes bir gün; bu sevgiyi tatma fırsatı bulur ve bu dile getirdiklerimi bizzat yaşar.

UDU M VE BEN

İnsanın çocuk yaşlarda yeteneğini anlayabilmesi, bu yeteneği işin ustası bir kişinin tespit etmesi; gerekli yerlere başvuru yapması ile olur.

Ben de, tanıdığım bir sanat müziği sanatçısı olan İclal EROĞLU tarafından; TRT Çocuk korosuna yönlendirildim. Eğitimime, sekiz yaşında Ankara Radyosu'nda başladım. Dört yıl süren bu eğitim boyunca; herhangi bir çalgı aleti eğitiminin bu yaşlarda verilmeyeceğini, eğitimin; gerekli teknik bilgi, şan eğitimi ve nota üzerine olduğunu öğrendim.

Dört yıllık eğitimin sonunda, koroyu bitiren öğrencilere -ergenlik çağından dolayı - gençlik korosuna kadar ara vereceklerini, bu dönemde istenilen bir çalgı aleti eğitiminin alınacağını söylediler.

Ben de, sanat müziğine uygun bir çalgı aleti olan udu; bana uygun olup olmadığını araştırdım. Öğretmenlerim, bunun güzel düşünce olduğunu; TRT sanatçısı bir öğretmenden ders almamın daha iyi olacağını söylediler. Şu anda da öğretmenim olan Ömer OYTUN Bey ile tanıştım. Bu zaman zarfında ud, benim ayrılmaz bir parçam oldu.

Udu sevmemın en büyük nedeni, özgür bir çalgı olmasıdır. İstedğim her nağmeyi özgürce çalabiliyorum; çünkü ud notalı ama perdesiz bir çalgıdır. Perdeli çalgılar gibi, belirlenmiş nota aralıkları olmadığı için; şarkılar diğer çalgılardan daha duygulu ve içten çalınabiliyor. Bunu bir ayrıcalık olarak görüyorum.

Udda beni kendisine çeken en büyük etken, hem halk müziği hem sanat müziği uygun olmasıdır.

Ud ile aramdaki bağ o kadar güçlü ki; artık dinlediğim her şarkıda bir ud sesi duymak istiyorum ve duymuş olduğum parçaya, ben de zihnimde ud ile eşlik ediyorum.

Bundan sonraki hedefim, ud ile bir beste yapmak ve onu seslendirmektir.

Koray PEKDEMİR

10 D

Göksu ÖZOK
11 TMA

Uyandı, buram buram çaresizlik kokan, karmaşalar ve çelişkiler okyanusunda karaya vurmuş solgun yüzünü yıkadı. Aynaya baktı, karşısında gördüğü mutsuzluk tablosuydu. Bu düşünceler arasında kaybolmuşken kapı çaldı. Şaşırdı önce, uzun zamandır kapısı çalmıyordu, hatta zilin sesini bile unutmuştu.

Evde kimsenin olmadığı havası veren, boyası kalkmış, üzerine tozların yuva yaptığı, örümceklerin uğrak yeri kapıyı usulca araladı. Birine benzettiğini düşündüğü adamın, kadife sesine kulak kesildi:

-İyi günler. Mutluluk satın almak ister misiniz?

Kadın şaşırdı. Yıllar önce kaybettiği hazineye, nasıl ulaşabilirdi ya da neyin karşılığında?

Konuşmaya devam etti genç:

-Müsaade ederseniz, içeri girebilir miyim?

Buna izin vermesinin doğru olmadığını biliyordu. Kararsız kalmıştı, eğer onu mutlu edeceğini iddia eden bu genci geri çevirirse, merak edeceğini de biliyordu. Risk almaya karar verdi ve kahve çekirdeği gözleriyle insanı etkileyen genci içeri buyur etti.

Adamın evin salonuna ulaşması için, önce yatak odasına girip karşıda duran üç kapıdan en sağdakini açması ve sola dönmesi gerekiyordu. Fakat o, sanki buraya daha önceden gelmiş gibi saniyeler içinde salondaydı. Kadın, bu esrarengiz adamın salonun yerini bilmesine şaşırmıştı. Ama şaşkınlığın yerini zamanla korku, heyecan ve merak alacaktı. Bu üç duygudan merak başköşeye oturdu. Sessizliği o buğulu ses bozdu:

-Şöyle oturun güzel bayan. Acaba isminizi söyler misiniz?

-Rü-Rüya... Rüya...

Uzun zamandır duymaya alışık olmadığı "güzel" sıfatını duyunca, ruhu okşanmıştı kadının. Bir yelkenli gibiydi, genç adam nereye savurursa oraya gidiyordu. İşin garip tarafı, bu durumdan hiç de şikâyetçi değildi.

Gizemli gencin adını merak etti:

-Peki ya sizin adınız?

-Bana ne şekilde hitap etmek isterseniz, adım o olur. Söyleyin, ismim ne olsun?

Bir anda ağzından iki hece çıktı.

-Umut... Umut olsun adınız.

Adam gülümsedi. Nedenini sormadı. Öğrencisinden beklediği cevabı alan bir öğretmenin tebessümü vardı yüzünde.

Konuşmaya başladı:

-Peki, Rüya Hanım siz nasıl isterseniz; şimdi sizinle bir oyun oynayalım mı?

-Nasıl bir oyun?

-Çok basit! Bir ayna var mı?

Karşısındaki adamın hizmetkârı gibi hissediyordu kendini. Beş yıl önce vefat etmiş annesinden kalan aynayı getirdi.

Umut aynayı aldı, duvara yasladı. Kadını kollarından tuttu aynanın az sonra karşısındaydılar.

-Rüya Hanım, gözlerinizi kapatın ve hayal edin...

Annenizin yaptığı poğaçalar burnunuzu okşuyor, kadife sesi kulağınızda yankılanıyor:

"Rüya, hadi kızım; çok oynadınız biraz da yemek ye."

Heyecanlandı Rüya, ardından senelerdir haber alamadığı dostu Esra'nın sesi fisıldandı kulağına:

"Rüya, ne olursa olsun arkandayım bir tanem." Merhamet pınarlarında yıkanmış sesi kana kan içti, bu babasının sesiydi: "Kızım!"

Kendini sorgulamaya başladı, ona açık yürekleri elinin tersiyle itmemiş miydi? Peki ya neden? Neden yapmıştı bunu? Beyninden vurulmuşu döndü birden, kendisinde bulduğu cevap içini ürpertti: Doğar doğmaz ölen oğlu... Bu vahim olayı daha da katlanılmaz kılmak için, elinden geleni yapmıştı. Sevdiklerine ödetmek istemişti bedelleri, "onlardan uzaklaşınca acılarımdan da uzaklaşıyorum" sanmıştı belki de... Pişmanlık denizinde çırpınarak yüzerken karşıda bir vapur gördü: "Umut Vapuru" Hiç düşünmeden bindi meçhule giden ama mutluluk yolunda ilerleyen vapura...

Sonra bir an düşüncelerinden sıyrıldı, gerçekleri görmesinde yardım eden davetsiz misafire teşekkür etmek istedi. Arkasını döndü, gencin yerinde kanepede bir mektup olduğunu gördü. Mektup, doğar doğmaz ölen oğlundan gelmişti.

"Canım annem,

Daha hayata gözlerimi açar açmaz vedalaşmamız, seni derinden yaraladı biliyorum. Bunun bedelini, sana yüreğini açan insanlara ödetmen çok anlamsız. Unutma, biz tekrar kavuşmak için ayrıldık. Seni cennet bahçesinin kapısında bekleyeceğim..."

Gözlerini açtı, neşeyle parlayan güneş ışıklarını fark etti. Bunlar bir rüya mıydı? Kim bilir? Bunlara kafa yormak için bile, harcayacak zamanının olmadığını düşündü. İçini kemiren o berbat duygunun birazı da özlemde. Önce babasını, sonra da dertleşmeye hasret kaldığı Esra'yı aradı.

Onları çok seviyordu, bu karanlıklar ormanında ölümü bekleyerek yaşamının anlamsızdı. "Umut" una nasılsa bir gün kavuşacaktı o gün gelene kadar sevdikleriyle olmaya karar verdi.

Önce kendini keşfetti, sonra hüznelerini, acılarını, hayal kırıklıklarını terk etti...

Sevim ÖNAL

9/D

Fatih Sultan Mehmet, bütün hocalarını sever ve onlara büyük saygı gösterirdi. Sık sık ziyaret ederek istişarelerde bulunduğu Akşemseddin'in yeri ise bir başkaydı.

Bir sefer sırasında veziri Mahmut Paşa ile hocalarının ziyaretine gider. Çadırının kapısından içeri girer, selam verir. Akşemseddin, selama karşılık vermekle yetinir; padişahı karşılamak için ayağa kalkmaz. Bu durum vezirin dikkatinden kaçmaz. Bir başka gün Fatih, Akşemseddin'i davet eder. Akşemseddin gelir, huzura çıkar. Fatih derhal ayağa kalkar ve hocasını büyük bir saygı ile karşılar.

Vezir Mahmut Paşa, misafir gittikten sonra bu durumu padişaha sorar. Fatih şu cevabı verir: "Benim Akşemseddin hazretlerine saygım kontrol edilemeyecek kadar büyüktür. Diğer ilim adamları huzuruma geldiklerinde, onların elleri titrer. Ancak Akşemseddin'i gördüğüm zaman veya onunla görüşürken benim ellerim titriyor!"

Ahmet Yesevi'yi titreten Arslan Baba gibi, Mevlana'yı titreten Şems-i Tebrizi gibi, Yunus'u titreten Taptuk Emre gibi, Osman Gazi'yi titreten Şeyh Edebalı gibi ...

Adını tarihe yazdıran bu isimleri yönlendiren, yüreklendiren, bilgilendiren, alanlarında en iyi olmalarını sağlayan ve gönül tellerini titreten öğretmenleridir.

Onlar öyle öğretmenler ki, ellerindeki hammaddenin insan olduğunu unutmadan engin hoşgörülerıyla öğrencilerine evrensel bir bakış açısı kazandırmışlar; oldukları gibi görünerek ya da göründükleri gibi olarak dürüstlüğü aşılamışlar; verdikleri kararlardaki hakkaniyetle adil olmayı ve adaletin güven duygusunun temel taşı olduğunu hissettirmişler; alın terlerini yedikleri lokmaya katarak iş ahlakının nasıl olması gerektiğini göstermişler; her anlarını bilgi ile süsleyerek bilgi edinmenin kendilerine katacağı gücü fark ettirmişler; insan ilişkilerindeki sadelikle karakter sahibi olmanın önemini benimsetmişler; sevgi ile sardıkları bu öğrencileri sevgilerinin gücü ile çağlar ötesine taşımışlar. Bu şahsiyetler önünde titrememek mümkün mü?

Yanlış ile doğrunun birbirine karıştığı, bilgiye ulaşmanın kolaylaştığı ancak bilgi kirliliğinin hat safhaya vardığı günümüzde; gönül telini titreten öğretmenlere her dönemkinden daha çok ihtiyaç var. Artık öğrenci; kaybedilen güveni, verilmeyen sorumluluk duygusunu, bilginin doğrusunu, insan olmanın onurunu ve en önemlisi sevginin kişiye katkısını öğretmeninde görmek istiyor. Bu ihtiyaca cevap verecek öğretmenler, yüzyıllar öncesinden bu güne ışık huzmelerini ulaştıran örnek şahsiyetleri bilen onlar gibi bir eğitimci olmayı ilke edinmiş öğretmenler olacaktır.

İnsanlık alışverişinde bilginin paylaşımıysa öğretmenlik, bu öğretmenler örnek alınmalı ki çağlar ötesine taşıyacak ve taşıyacak öğrencilerimiz olsun....

Hatice TOPRAK

Türk Dili Edebiyatı Öğretmeni

Felsefe yolda olmaktır.*
İnce bir çay gibi
yatağında akmak değil,
Bir çağlayan gibi kendi yatağını
yontmaktır.

Felsefe yolda olmaktır.
Duvarlar yıkıp yollar,
köprüler yapmaktır.

Felsefe yolda olmaktır.
Yola gelmek, yoldan çıkmak,
Yolunu bulmak,
Bir yolun yolcusu olmaktır.

Felsefe yolda olmaktır.
Yolun sonunu düşünmeksizin,
Yürümekten zevk almaktır.

Bu yol uzun, güneşli,
Bazen dar, bazen geniş,
Bu yol hayatın ta kendisi,
Yolda yürümek insan işi,
insanlaşma meselesi.

*Karl Jaspers

Bilge EMİL
Felsefe Öğretmeni

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Programı

10 Kasım Atatürk'ü Anma Günü Programı

Atatürk'ün Ankara'ya Gelişi coşkulu bir törenle kutlandı.

Okulumuz Rehber Öğretmeni Oğuzhan Cebeci tarafından, 10. sınıf öğrencilerine; Verimli Ders Çalışma Yöntemleri, 12. sınıf öğrencilerine Üniversite Sınavı Kaygısı Semineri verildi.

Örnek Sınıf Projesi kapsamında, 6 sınıf daha örnek sınıf haline getirildi.

12. sınıf öğrencilerimizle Hacettepe Üniversitesi'ni ziyaret ettik.

Edebiyat Öğretmeni Remziye Uzunca önderliğinde, 11 Fen C sınıfı "Şair Evlenmesi" adlı tiyatroyu hazırladı ve sundu.

9. sınıf öğrencilerinin katılımı ile oluşturulan dil yanlışları afişleri, okulumuz panolarında sergilendi. Bu çalışma ile, öğrencilerin Türkçe sözcükleri kullanmaları gereği vurgulanmak istendi.

Avrupa Birliği Konulu Bilgi Yarışmasında, Rehber Öğretmen Oğuzhan Cebeci liderliğindeki öğrencilerimiz ;dereceye girerek önemli bir başarı elde ettiler.

Okulumuz 15-22 Nisan tarihleri arasında kutlanan Turizm Haftası kapsamında " Ankara'yı Tanıyalım " konulu liseler arası Turizm ve Kültür Yarışması il finalinde ANKARA birincisi oldu. Yarışma ekibimiz başta Tarih Öğretmenimiz Sedat TEZER olmak üzere, öğrencilerimiz Ahmet Ozan ŞEN, Merve KOÇ, Nagehan UĞURLU, Elif KIRBAŞ, Kardelen YAĞCI ve Bilge Emek GÜNDAYI' yı tebrik

Sosyal Yardımlaşma ve Yayın İletişim Kulüpleri tarafından Ankara Onkoloji Eğitim Araştırma Hastanesi ve İlköğretim Okulu öğrencileri ziyaret edildi. Kulüplerce düzenlenen kermeslerden elde edilen gelir, okula bağışlandı.

Okul kız voleybol takımımız, katıldığı turnuvalarda başarılar elde etti.

İstiklal Marşımızın Kabulü kutlandı ve Mehmet Akif Ersoy saygıyla anıldı.

Yayın İletişim Kulübü ,TSK Rehabilitasyon Merkezi ziyareti öncesi, Sosyal Yardımlaşma Kulübü de Ankara Onkoloji Hastanesi İlköğretim Okulu ziyareti öncesi kermesler düzenlediler. Kermeslerden elde edilen gelir, adı geçen kurumlara bağışlandı.

18 Mart Çanakkale Zaferi kutlandı.

Bir Hayat Bir Fidan Kampanyası sonucunda elde edilen 200 adet meyve fidanı; okulumuz bahçesine dikildi. Fidanlar damlama sulama yöntemiyle sulanacak ve güzel birer ağaç olacak.

Otobanda 120-200'ye giden arabamın direksiyonunu bırakabilir misiniz? Bırakırsanız sinek gibi yapışır arkadaşım...

Cengiz Hoca
Susun'da konuşmanın görevim. Mustafa Külbay
Solaklar bizim yazısı daha gevrek yazıdır. İsmet Hoca
Şu arkadaşın bir yıldızlı sırtı alalım. Ajla Hoca
Ne söyleyecekseniz konuşmadan söyleyin. Mustafa Külbay
Nive çözüyorsunuz bu soruları, uzaydan mı getirdik birader? Mustafa Külbay
Oğlum sen ekşiya misin la? Bıdır la! Diyne diyne! Bak hele bi! Otur da bak hele soru ne diyo sana! Diymeyiyo
bagırsı yeter ya! Osman Hoca
Defteri neden evde bıraktın? Annen bir yandan izdivaç televizyon bir yandan İngilizce mi çalışıyor? Melih Hoca
Bu evrende her şey coğrafyadır. Matematik de coğrafyadır. Filozof Sapaz
Karaklık olduğunda inenge evet öksüz? Kardeşim bu yıl karaklık var, az ye seneye çok yersin? diyebilir misin?
Diymeyizsin, Anlaşıldı. Sapaz Hoca
Ben fonksiyonlarda bu kadar dardım. (uzun bir bekleyiş...) Siz bana fonksiyonlarda yamuk yaptınız! Yan çizdimiz!
Mustafa Külbay

TOKİYAZILI CEVAPLARI

*Rehberlik Servisi tarafından öğrencilere verilen aile bilgi formundaki sorulardan biri: —Kimisi oturuyorunuz? / Soruyu yanlış anlayan 2 sıra arkadaşın birbirinin adını yazdır. / (İstedi bunu yazdır da söyledik, ama siz rencide etmek istemiyorsunuz.)

Banu Akkaya (Edebiyat) Liseye yeni başlayan öğrenciler, edebiyat sınavlarında kompozisyon yazılıp yazılmayacağını üst üste 12.kere sorunca, edebiyat öğretmenleri kârlardan pembe, erkeklerden mavî A4 kâğıdı getirmelerini söyler. Öğretmen, ertesi gün tüm öğrencileri ellerinde birer reaktif kâğıtla beklerken bulur.

Cevapları optiğe aşaretleyecek miyiz? /-Sen bilirsin!

Soru: 'Mai ve Sıyah adlı romanın başkahramanı Ahmet Cemil İstanbul'dan neden ayrılmıştır? / Öğrencinin cevabı: Anne ve babasının yanına yerleşmek için. / Annesiyle yaşayan Ahmet Cemil'in babası da kitabın 3. Sayfesinde ölmüştür.)

******** Annem adı şirin babam açığı nedir? /-Sevgi dolu bakış açısı

******** Hani benim hayallerim ünlenmiş, içine binittimden gitmişim tren

Legendo yazdığımın yelkenim, / Benimle beraber Çin'e giden.

******** Şirin ana duygusu nedir? /-Şair üçü olarak Çin'e gitmişim.

******** Benek benek mektuptadır mı? /- Yukarıdaki mısraı anlatılmak isteneni yazınız. / (Öğretmenin öğrencisini, şairin ağladığını bulmasını istemektedir.)

Cevap:— Mektubun üzerine su ya da mürekkep dokunmuştur.

Ajla Münever Demiraglar (Biyoloji) / "Biyoloji yazılımda boşluk doldurma sorusu: **hipotalamus** susama, acıkma hislerinin merkezi olup vücut ısısını ve kan basıncını ayarlar.

(Hipotalamusun hipototamdan jürelleyen öğrencinin sonu) ****Kurbagalarda görülen dolajım sistemini**

yazın! / Kurbagalarda genellikle üçlüye üçlüye dolajır. (biyoloji)

Bilge Emil (Felsefe) / "Felsefe sınavı: Ahlakın iyi olana yönelmeye **asketizm** denir. (felsefe) **** Sokrates**

"Bilgiğin tek şey hiçbir şey bilmediğimdir." deken neyi kastetmek istemiştir? **Cevap:** Madem bir şey bilmiyorum, niye konuşuyorum? ****Felsefenin önemsiz olduğunu düşünen bir kişiye felsefenin gereğini usul**

temellen-İtirazınız? **Cevap:** Felsefenin önemsiz olduğunu düşünen birinin adı Ziya olsun. Ziya ile oturanın bir

belediye parkına ve ona dırım ki: "Ziya, neden felsefe sevin için önemsiz ve sonra devam ederim. Hayatta sana

öğretmenlerin ne kaidatı gerekir, ne kadar sabıta. Sana göre doğru olanın, bana göre yanlış olduğunu hiç düşündün

mi? Bu sözler üzerine Ziya felsefenin önemli olduğunu düşünmeye başlayarak, bu yolda ilk adımlarını **atar ve**

hocada bana 15 puan verir. ****** Öğrenci felsefe sınav kâğıdının sonuna şöyle bir not düşmüştür:** Bilgiğin tek şey,

felsefeyle ilgili hiçbir şey bilmediğimdir. Zaten bunu sınav kâğıdına yazdıklarımda da anlıyorsunuz.